Issued on 16-2-'59

Volume XIX

No. 3

26th November, 1958.
(Wednesday)

Andhra Pradesh Legislative Assembly Debates

OFFICIAL REPORT

Part II—Proceedings other than Questions and Answers

CONTENTS

	Pages
Point of information re: Bill to transfer certain areas to Madras State on the basis of the Pataskar Award. ...	75
Business of the House. ...	76—77
Calling attention to matters of urgent public importance re: Supply of water for Second Crop under K. C. Canal. ...	78—79
Papers laid on the Table of the House. ...	80—82
Rules issued under Section 16 of the Madras Motor Vehicles (Taxation of Passengers and Goods) Act, 1952	
Amendments to the Andhra Land Revenue (Additional Wet Assessment) Rules, 1957.	
Andhra Pradesh Land Revenue (Surcharge) Rules, 1958 Amendment to the Rules framed under the Madras Survey and Boundaries Act, 1923.	
Amendments to the Andhra Pradesh General Sales Tax Rules, 1957 under Sub-Section 4 of Section 39 of the Andhra Pradesh General Sales Tax Act, 1957.	
Government Bill. The Osmania University Bill, 1958 (as reported by the Joint Select Committee). ... —Discussion not concluded	83-128

NOTE: *at the commencement of the speech denotes confirmation from the Member not received in time.

Printed by Ajanta Printers, Secunderabad,
for the Director, Government Printing Press, Hyderabad-A. P.

THE
A NDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY
DEBATES

[Part II – Proceedings other than Questions and Answers]

OFFICIAL REPORT

Third day of the Eighth Session of the
Andhra Pradesh Legislative Assembly

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY

Wednesday, the 26th November, 1958

The House met at Nine of the Clock

[MR. SPEAKER IN THE CHAIR]

QUESTIONS AND ANSWERS

(SEE PART I)

Point of Information Re :
Bill to transfer certain areas to Madras State on the basis of the Pataskar Award

శ్రీ పి. గోపాలరెడ్డి (తిరుత్తని-జనరల్): On a point of information, Sir, పటాస్కరు అవార్డు ననుసరించి, బిల్లు మన శాసనసభలో ఎప్పుడువస్తుంది? పార్లమెంటులో Bill pass కావడం; ఆ భాగాన్ని మద్రాసు రాష్ట్రానికి చేర్చడం ఎప్పుడు జరుగుతుంది?

మిస్టర్ స్పీకర్: కేంద్రప్రభుత్వం ఆ బిల్లు పెట్టిన తరువాత ఈ వ్యవహారం నడుస్తుంది.

శ్రీ పి. గోపాలరెడ్డి: మన ప్రభుత్వానికి ఆ బిల్లు వచ్చినదా?

ముఖ్యమంత్రి (శ్రీ యన్. సంజీవరెడ్డి): ఇంకా రాలేదు. పార్లమెంటులో ప్రవేశపెట్టేముందు, మన అభిప్రాయం వారు తెలిసికోవాలి. కాబట్టి మనకు ప్రంపితీరాలి.

BUSINESS OF THE HOUSE

మిస్టర్ స్పీకర్ : విశాఖపట్టణం, శ్రీకాకుళం జిల్లాల్లో ఈ మధ్య వచ్చిన వరదలను గురించి 2, 3 adjournment motions ఉన్నాయి. అక్కడి ప్రజల యొక్క కష్టనష్టాలు చెప్పబడతాయి. ప్రభుత్వం ఏమేమిచేసింది వివరించవలసి ఉంటుంది.

శ్రీ కె. వెంకటరావు : మొన్న నేను తమతో మనవిచేయగా 1-12 1958 తేదీకి ఈ చర్చను నిర్ణయించారు. ఆనాటికి statement ను తయారుచేసి సిద్ధంగా ఉంటాము.

శ్రీ కె. వి. నరసింగరావు : కడం ప్రాజెక్టుకు సంబంధించినంతవరకు వివరాలు తెప్పించవలసిఉంటుంది గనుక వేరే తేదీ ఏర్పాటుచేయాలి.

మిస్టర్ స్పీకర్ : కడం ప్రాజెక్టు విషయం ఎప్పటికి వాయిదా వేయను?

శ్రీ బి ఎల్లారెడ్డి (బుగ్గారం): అన్నిటికంటె ముందు జరిగిందికదా? విచారణ వగైరా అంతా జరగడం అయింది. ఇంకా ఎప్పుడు వివరాలు అందచేస్తారు?

శ్రీ కె. వి. నరసింగరావు: ప్రశ్న నిన్ననే పంపారు. నిన్నటినుంచి ఈవేళ ఉదయానికే చాలాకాలం జరిగింది అనుకోడం తమాషాగా ఉంది.

శ్రీ బి. ఎల్లారెడ్డి : విచారణ జరిగి ఆ వివరాలన్నీ ఈసరికి ప్రభుత్వం వద్ద ఉండాలికదా? అసెంబ్లీ జరుగుతున్నపుడు వివరాలతో ఉండకపోతే ఎట్లా?

మిస్టర్ స్పీకర్ : ప్రశ్న వచ్చిన తరువాత నోటీసు ఇచ్చాను. వారికి 2-3 రోజులు time ఇవ్వాలి. "మీరు వివరాలన్నీ దగ్గర పెట్టుకోవాలి, కాగితాల కట్టలు తీసుకొనిరావాలి" అనేది సరైన వ్యవహారం కాదు. అది నేను allow చేయను. కనుక ఎప్పటికి వాయిదా వేయను?

శ్రీ కె. వి. నరసింగరావు : ఒక వారం రోజులు అవసరం. కడం ప్రాజెక్టు ఎందుకు "బ్రీచ్" అయిందనే ప్రశ్న కాదిది. ఆయకట్టు ఎంత ఉన్నది? ఎంత చెడిపోయింది? ఎంత బాగున్నది? అనే ప్రశ్న ప్రతిదినం రాదు ఈ వివరాలన్నీ తెప్పించవలసివస్తుంది.

శ్రీ పి. సుందరయ్య (గన్నవరం): కడం ప్రాజెక్టు కొట్టుకొనిపోవడం [illegible] నెలలో జరిగిందనుకొంటాను. పత్రికలలోను, మంత్రుల ప్రకటనల

లోను పదివేల ఎకరాలు నష్టపడి ఉంటుందని ప్రకటించడం జరిగింది కదసిం రావుగారే ఆ ప్రకటన చేశారు. రెండు నెలలైన తరువాత కూడా, ఎంత ఆయకట్టుకు నష్టం జరిగిందో నాకు తెలియదు, వ్రాసి తెప్పించాలనడం సబబుగా లేదు. ఈ సరికే అది వచ్చివుండాలి; ఇంకా రాకుండా ఉంటే అది చాల విచారకరమైన విషయం. వారం రోజుల వ్యవధి అవసరం లేదు.

శ్రీ యన్. సంజీవరెడ్డి: కడం ప్రాజెక్టు కొట్టుకుపోయింది దీని క్రింద సాగులో ఉన్న భూమి పదివేల ఎకరాలు మాత్రమే. ఇందులో ఎంత పంటను రక్షించగలమనేదే ప్రశ్న. కాలువలను మళ్ళించి, పంక్రలను పెట్టడం ద్వారా పంటలను రక్షించడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. పదివేల ఎకరాలు సాగు తుంటే, ఎంత చెడిపోయిందో ఎంత రక్షించబడిందో తెలిసికోవలసి ఉంటుంది Dam చెడిపోయింది కాబట్టి మేము ఏమీ వదలివేయలేదు. Alternative steps were being taken to save the crops. ఇదేమీ urgent విషయంకాదు. కొంత time యిస్తే అన్ని వివరాలూ తెప్పించి యిస్తాము లేదా రేపే సమాధానం చెప్పాలంటే, ఉన్నవివరాలే చెప్పగలను. "ఏవో కాలువలు మళ్ళించాము. మరేదో చేశాము. అవి బ్రతికేది ఉంటే బ్రతుకుతాయి" అని ఈ రకంగా సమాధానం చెబితే చెప్పవచ్చు. I have obsolutely no objection.

మిస్టర్ స్పీకర్: Ready గా ఇక్కడకు కాగితాలు తెచ్చుకోవాలనే విషయాన్ని నేను అంగీకరించను. నా దగ్గరకు వచ్చాక మీకు notice ఇస్తాను. మీరు పూర్తి వివరాలు ఇవ్వాలి. Short notice ప్రశ్న మాదిరిగా దీనికి వేరే ప్రశ్నలు వేయడం ఉండదు. సుందరయ్యగారు వారంరోజు లెందుకు, త్వరలోనే చెప్పరాదా అని అడిగారు. ఇంతలోనే Session దాటిపోవడంలేదు. అందుచేత 8-12-58 తేదీకి దీనిని వాయిదా వేస్తున్నాను.

శ్రీ బి. ఎల్లారెడ్డి: కడం ప్రాజెక్టు చాలా ముఖ్యమైనది. ప్రజలందరు ఈ విషయంలో చాలా ఆందోళనచెందుతూ ఉంటారు. పంటలను రక్షించడానికి చర్యలు తీసుకొంటున్నట్లు మంత్రిగారు చెప్పారు. ఇప్పుడు చెప్పినవారికి, శాసన సభ సమావేశం వస్తోందనియు, ఈ విషయంపై చర్చ వస్తుందనియు తెలిసి ఉండాలికదా?

మిస్టర్ స్పీకర్: మీ దృష్టి తప్పు. Files తీసుకొనివచ్చి ఇక్కడపెడతారా? క్రిందివారు files లో ఏమి వ్రాశారని అడుగుతారా? ఆ దృష్టి వదలివేయండి. నాకు ప్రశ్న వచ్చినప్పటినుంచి reasonable time ఇవ్వాలి. So far as I am concerned, I have to allow some reasonable time. So it is posted to 3—12—58.

Calling attention to matters of urgent public importance Re: Supply of water for second crop under K. C. Canal

శ్రీ పి. రంగారెడ్డి (గిద్దలూరు): కె. సి. కెనాలు క్రింద రెండవ పంట యిచ్చే విషయమై గత సంవత్సరమువలె ఈ సంవత్సరంకూడ నీరు యిస్తారా లేదా అనే సందేహంలో రైతులు ఉన్నారు. ఈ విషయమై మంత్రిగారు స్టేట్‌మెంటు యివ్వాలని, వారి attention draw చేస్తున్నాను.

* *The Minister for Irrigation and Power (Sri J. V. Narasinga Rao)*: The benefits of improvements of the K.C. Canal under the Rs 4 crores programme can be realised only after the special repairs and the improvements required to the distributaries and the branch channels are carried out to facilitate supply of water to the ayacut. A phased programme costing about Rs. 2 crores has been worked out and a special grant of Rs. 40 lakhs has been secured from the Centre for this year after strenous efforts by the State Government and on the definite understanding that this money will be spent in full this year. This work has been already put on hand and is to be pushed through vigorously. Unless the canal is closed for the minimum period necessary for the completion of the work, it is not possible to spend this amount. The case was discussed at the Irrigation Development Board meeting and a decision taken on the minimum closure period necessary on the various reaches of the canal. The Collectors of Kurnool and Cuddapah were also consulted by the Special Collector and the subject was discussed by the Minister for Irrigation and Power with the members of the legislature and prominent ryots at the recent irrigation conference held at Kurnool on 23-11-'55. If the allotment of the special grant of Rs. 40 lakhs is not fully utilised during this working season, it will be very difficult to get any more from the Centre which will mean further delay in realising the benefits of improvements to the canal already carried out. The periods of closure finally decided are as under:—

The head sluice of the Cuddapah-Kurnool canal will be closed on the 15th April 1959 and will be re-opened on 1st July 1959. The K.C. Canal will be closed between Lakensula and Santhajithoor lock

from 1st February, 1959 to July, 1959 to enable repairs being carried out. Tudicherla and Chapar Channels will also be closed in this period. The canal beyond the 34th mile will be closed from 15th March 1959. Water will be available for standing turmeric crop and for second crops till the 15th March in the following reaches:

> K. C. Canal below Santhajithoor anicut from the head sluice to the 34th mile till 15th April, for second crop.

The ryots have been advised to see that the second crop is raised in the reaches where the canal will be closed on the 15th March, as a suitable measure to suit this period.

The canal is being closed with a view to carrying out repairs and improvements lower down as has been explained above. It is expected that an additional area of 30,000 to 40,000 acres will get the benefit by the next irrigation season if these works are completed in time.

శ్రీ పిల్లలమఱ్ఱి వెంకటేశ్వర్లు (నందిగామ): One submission, Sir, works యొక్క improvement గురించి చెప్పారు ఆ వర్క్స్ ఏమిటో, నేచరు ఏమిటో outlines కూడ చెప్పలేదు.

ఒక గౌరవ సభ్యుడు: ఇది డిస్కషన్ క్రింద వస్తోంది.

శ్రీ పిల్లలమఱ్ఱి వెంకటేశ్వర్లు: ఇది discussion కాదు. There is difference between discussion and submission.

Mr. Speaker: He is submitting to me and he has got that right. Therefore, the hon. member need not worry.

శ్రీ పిల్లలమఱ్ఱి వెంకటేశ్వర్లు: అధ్యక్షా! 40 లక్షల రూపాయలు ఖర్చు పెట్టాలని మంత్రిగారు చెప్పారు. కాని దాని నేచరు చెప్పలేదు. ఆ works ఏమిటో చెబితే బాగుంటుంది.

మిస్టర్ స్పీకర్: You can put a short notice question. 4, 5 రోజులలో సమాధానం చెబుతారు.

PAPERS LAID ON THE TABLE OF THE HOUSE

Rules issued under Section 16 of the Madras Motor Vehicles (Taxation of Passengers and Goods) Act, 1952.

Sri N. Sanjeeva Reddy : I beg to lay on the Table of the House under sub-section (5) of Section 16 of the Madras Motor Vehicles (Taxation of Passengers and Goods) Act, 1952, a copy of the Rules issued under Section 16 of the said Act, published in Rules Supplement to Part-I of the Andhra Pradesh Gazette, dated the 12th June, 1958.

Amendments to the Andhra land Revenue (Additional wet Assesment) Rules, 1957.

రెవిన్యూశాఖమంత్రి (శ్రీ కళా వెంకటరావు): 1956 సం. ఆంధ్ర భూమ్యాదాయ (అదనపుమాగాణీ పన్ను విధింపు) చట్టముయొక్క పరిచ్ఛేదము 6 (2) ననుసరించి, 1958 సం. ఫిబ్రవరి 13 వ తేదీ ఆంధ్రప్రదేశ్‌ప్రభుత్వ రాజపత్రముయొక్క నిబంధనలకు అనుబంధములో ప్రచురితమైన, 1957 సం. ఆంధ్ర భూమ్యాదాయ (అదనపు మాగాణీ పన్ను విధింపు) నిబంధనలకు చేయబడిన సవరణలయొక్క ప్రతులను సభాపేదికపై ఉంచుచున్నాను.

Andhra Pradesh Land Revenue (Surcharge) Rules, 1958.

రెవిన్యూశాఖామాత్యులు (శ్రీ కళా వెంకటరావు): 1957 సం ఆంధ్ర ప్రదేశ భూమ్యాదాయ (సర్‌చార్జి) చట్టముయొక్క పరిచ్ఛేదము 7 (4) ననుసరించి, 1958 సం. మార్చి 27 వ తేదీ ఆంధ్రప్రదేశ్‌ప్రభుత్వ రాజపత్రముయొక్క మొదటిభాగము నందలి నిబంధనలకు అనుబంధమునందు ప్రచురితమైన 1958 సం. ఆంధ్రప్రదేశ భూమ్యాదాయ (సర్‌చార్జి) నిబంధనలయొక్క ఒక ప్రతి సభాపేదికపై ఉంచుచున్నాను.

Amendment to the Rules framed under the Madras Survey and Boundaries Act, 1923

రెవిన్యూశాఖామాత్యులు (శ్రీ కళా వెంకటరావు): మదరాసు సర్వే సరిహద్దులచట్టము 1923 క్రింద చేయబడిన నిబంధనలకు చేయబడి 29-1-1958 తేదీ 770 నెం రెవిన్యూశాఖ ప్రభుత్వ ఉత్తరువు ద్వారా జారీ చేయబడి 15-8-1958 ఆంధ్రప్రదేశ రాజపత్రపు మొదటి భాగముయొక్క నిబంధనల అనుబంధములో 191 వ పుటలో ప్రచురితమైన ప్రతిని సభాపేదికపై ఉంచుచున్నాను.

శ్రీ బి. జి. యమ్. ఎ. నరసింగరావు (కణితి): మంత్రిగారు ఏ భాషలో చదువుతున్నారో అర్థం కావడంలేదు. వ్యవహారికభాషలో చెప్పమనండి.

మిస్టర్ స్పీకర్ : తెలుగులోనే చదువుతున్నారు. మనం అంటిసం ఫ్రాంచ్ లో తే official భాషగా కోరుతున్నామో ఆ భాష యిదే!

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య (నత్తెనపల్లి): మనం కోరుతున్న తెలుగు ఇది కాదు. భారత సంవిధానంలో వాడిన తెలుగుమాదిరిగా ఉన్నది యిది.

మిస్టర్ స్పీకర్ : నేనేమి కోరుతున్నానో, మీరేమి కోరుతున్నారో!

శ్రీ కె వెంకటరావు : Official Translator గారు యిచ్చినదే చదువ తున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్ : వాళ్ళమాదిరే మీరుకూడ నవ్వకండి.

శ్రీ కె. వెంకటరావు : మదరాసు సర్వే, సరిహద్దుల చట్టము 1928 క్రింద చేయబడి, 29-1-1958 తేదీ 770 నెం. రెవిన్యూశాఖ ప్రభుత్వ ఉత్తర్వుద్వారా జారీచేయబడి 15-8-1958 ఆంధ్రప్రదేశ్ రాజపత్రపు మొదటిభాగము యొక్క నిబంధనల అనుబంధములోని 191 వ పుటలో ప్రచురితమైన సవరణయొక్క ఒక ప్రతిని సభా వేదికపై ఉంచుచున్నాను

మిస్టర్ స్పీకర్ : అర్థం అయినది. సభా వేదికపై ఉంచుచున్నారు.

Amendments to the Andhra Pradesh General Sales Tax Rules, 1957 under sub-section (4) of Section 39 of the Andhra Pradesh General Sales Tax Act, 1957.

The Minister for Finance (*Sri K. Brahmananda Reddy*): I beg to lay on the Table of the House under sub-section (4) of Section 39 of the Andhra Pradesh General Sales Tax Act, 1957, a copy of the amendment to the Andhra Pradesh General Sales Tax Rules, 1957 published at pages 1-2 of the Rules Supplement to Part-II of the Extraordinary issue of the Andhra Pradesh Gazette, dated 1st October, 1958.

మిస్టర్ స్పీకర్ : గోపాలకృష్ణయ్యగారికికూడ చివరికి యిదే అలవాటు అయింది. క్రొత్తది చెప్పేటప్పటికి అర్థంకాలేదు, అలవాటు కాలేదు.

Sri K. Brahmananda Reddy: I beg to lay on the Table of the House under sub-section (4) of Section 39 of the Andhra Pradesh General Sales Tax Act, 1957, a copy of the amendment to the Andhra Pradesh General Sales Tax Rules, 1957, published at page 388 of the Rules Supplement to Part-I of the Andhra Pradesh Gazette dated 31 July, 1958.

Mr. Speaker: Papers laid on the Table.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య : భారత సంవిధానం గవర్నమెంటు ఆఫ్ ఇండియా వారు 20 లక్షల రూపాయలు ఖర్చుచేసి తయారుచేశారు. అందులో మనకు అర్థంకాని పరిచ్ఛేదాలు ఉన్నాయి. కొన్ని హిందీ పదాలనే తెలుగు పదాలుగా వ్రాశారు. ఆ ఫక్కీలోనే ఉన్నది, ఇప్పుడు మంత్రిగారు చదివిన భాషకూడ. మనం తెలుగు కావాలంటే వ్యవహారిక భాష కావాలని అంటున్నాము. అందరకి తెలిసేటట్టుగా ఉండాలి. నాకు ఇంగ్లీషు ఎక్కువగా రాదు. నేను తెలుగే ఎక్కువగా వాడుతుంటాను.

మిన్టర్ స్పీకర్ : మీకు లెజిస్లేటివ్ అసెంబ్లీలో తెలుగు మాట్లాడడమే అలవాటు ఉంది కాని, వినడం అలవాటులేదు.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య : దానికి ఒప్పుకున్నానండి. అందరూ తెలుగు ఎప్పుడు వస్తుందా అని ఎదురు చూస్తున్నారు.

శ్రీ కె. వెంకటరావు : అధ్యక్షా ! ఇది స్వచ్ఛందమైన తెలుగు. దీనిలో హిందీ పదాలు లేవు. మనమంతా మాతృభాషయని గౌరవించుకొంటున్న తెలుగు ఇది. ఇది గ్రామ్యమా, లేక గ్రాంథికమా అన్న సంగతి వేరుగాని, అసలిది తెలుగే కాదనటం సంవిధానాన్నే గాక సభవారిని కూడా న్యూనత పరచటం అవుతుంది.

శ్రీ పి. సుందరయ్య : అధ్యక్షా ! హిందీపదాలు వాడకుండానే వ్యాకరణ యుక్తంగా తెలుగులో వ్రాయబడినప్పటికి అనువదించిన official translator చిన్న చిన్న వాక్యాలుగా చేయవలసివుంది. గ్రాంథికభాషలోనైనా చిన్న చిన్న వాక్యములు వ్రాస్తే అందరికి తేలిగ్గా అర్థమవుతుంది గ్రాంథికభాషలో అందరికి అర్థమయ్యే విధంగా ఎలా అనువదించాలో కావాలంటే నేను అనువదించి చూపుతాను.

శ్రీ కె. వెంకటరావు : తీసుకురండి.

మిన్టర్ స్పీకర్ : గోపాలకృష్ణయ్యగారు చెప్పిన పద్ధతిలోనే మేము గ్లాసరీకమిటీలో వ్యవహారాన్ని నడుపుతున్నాము. ప్రస్తుతము హిందీ అంటే అపభ్రంశపు భాష అని అర్థం. అందుచేత మనము అందరికి అర్థమయ్యే తెలుగునే తీసుకువస్తున్నాము. We shall get it.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య : అధ్యక్షా, కళా వెంకటరావుగారు నాపై ఒక నేరం వేశారు, సంవిధానాన్ని గురించి నేను చెప్పినదానిని బట్టి నేను దానిని oppose చేస్తున్నానని అర్థంకాదు. 'సంవిధానం' అనే పేరుతో తెలుగులో వచ్చిన పుస్తకములో అర్థంకాని భాష వుందనే నేను మనవిచేశాను.

మిన్టర్ స్పీకర్ : ఫరవాలేదు.

GOVERNMENT BILL

The Osmania University Bill, 1958 (as reported by the Joint Select Committee)

*శ్రీ పి. హెచ్. రాజేశ్వరరావు (చొప్పదండి): అధ్యక్షా! ఉస్మానియా విశ్వవిద్యాలయ బిల్లుపై చర్చ నిన్నటినుండి ప్రారంభమైనది. ఆంధ్ర, వెంకటేశ్వర విశ్వవిద్యాలయాలలో ఆచరణలో వున్న ఎన్నికలపద్ధతినే ఉస్మానియా విశ్వవిద్యాలయ ఉపాధ్యక్ష పదవికి కూడ అనుసరించడం సమంజసమని అనేకులు మనవిచేసుకొనటం జరిగింది.

గత విధానాన్ని బట్టి పరిశీలిస్తే ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ సెనేటులో ఎన్నిక పద్ధతి వుండాలని 84 గురు సభ్యులు ఓటుచేయగా ఎన్నికల పద్ధతికి వ్యతిరేకంగా 5 గురు మాత్రమే ఓటుచేశారు. అదేవిధంగా తిరుపతి విశ్వ విద్యాలయము సెనేట్‌లో ఎన్నిక పద్ధతికి అనుకూలముగా 84 గురు ఓటుచేస్తే వ్యతిరేకముగా 7 మంది ఓటుచేశారు. ఆ రెండు చోట్ల ఎన్నికపద్ధతే వుండాలని ఎక్కువ మంది కోరినప్పటికి ఆ పద్ధతిని గద్దుచేస్తూ, ఉస్మానియాలోకూడా ఎన్నిక పద్ధతి లేకుండా చేయటం చాలా శోచనీయమైన విషయమని మనవి చేస్తున్నాను.

ఇక, ప్రజాస్వామ్య పద్ధతిలోనే విశ్వవిద్యాలయాల చార్టర్, చట్టములు తయారుచేయాలని ప్రభుత్వం నిర్ణయించినపుడు ఉపాధ్యాయులకు, విద్యార్థులకు దానిలో స్థానం ఇవ్వాలని సెలెక్టు కమిటీలో మేము కోరాము. ఎట్టి రాజకీయ విషయాలను దృష్టిలో పెట్టుకోకుండా, కుల, మత విచక్షణలేకుండా, అందరికి స్థానం ఇవ్వాలని మేము కోరాము. అదేవిధముగా ఉపాధ్యాయ సంఘంవారు కూడా నిర్ణయించారు. 'Creed' అనే పదాన్ని చేర్చి దానిని విస్తృత పర్చాలని కోరాము కొంతమందిని రాజకీయాలలో సంబంధాలు వున్న వ్యక్తులుగా అనుమానించి వారిని తొలగించటం జరిగింది. అదేవిధంగా రాజకీయాలకు సంబంధం వున్నదనే నెపంతో కొందరిని విద్యార్థులను, చేర్చుకొనక పోవటం జరిగింది. ఈ విశ్వవిద్యాలయములో విద్యార్థులకు ఉపాధ్యాయులకు స్వాతంత్ర్యము లేకుండా చేయటం జరుగుతున్నది. ప్రజాస్వామ్యం అని వేసుకొట్టుకొని ప్రభుత్వము ఉపాధ్యాయుల స్వాతంత్ర్యముపై దెబ్బ తీస్తున్నదని మేము చెప్పక తప్పదు. అందుచేతనే 'Creed' అనే పదాన్ని చేరిస్తే కొంత పని జరుగుతుందని మనవిచేస్తున్నాను.

ఉస్మానియా విశ్వవిద్యాలయ 'పరిపాలన' ను inspect చేయటానికి ఇద్దరు సభ్యులతో ఒక కమిటీని వేయటం జరిగింది. యూనివర్శిటీ బిల్డింగులు, లేబొరేటరీలు, లైబ్రరీ, టీచింగ్ అండ్ కోచింగ్—అన్నిటిని inspect చేసే అధికారం ఈ బిల్లు ద్వారా ఆ కమిటీకి ప్రభుత్వము ఇస్తున్నది. ఆ అధికారం

ప్రభుత్వానికి వుండ నవసరంలేదని మేము చెప్పటంలేదు. అన్ని అంశాలపై direct గా అన్ని అధికారాలను తీసికొంచే అనుమానం కల్గటానికి ఆస్కారాలు ఎక్కువగా వుంటవి. ఆ ఉద్దేశ్యంతోనే indirect గా కొన్ని తీసికొంచే బాగుంటుందనే ఉపాధ్యాయసంఘంవారు తమ తీర్మానంలో కోరారు. ఈవిధంగా అన్ని విషయాలలో ప్రభుత్వము జోక్యం కల్పించుకొని, అన్నిటిపై inspection, enquiry అధికారాలను తీసుకోవటం ప్రజాస్వామ్యాన్ని దెబ్బ కొట్టటం అవుతుందని నేను భావిస్తున్నాను.

వైస్-ఛాన్సలర్‌కు, సెనేట్ సభ్యులకు అభిప్రాయభేదం కల్గినపుడు, వైస్-ఛాన్సలర్ ఇచ్చిన అభిప్రాయముతో సిండికేట్ విభేదించినపుడు ఛాన్సలర్ గారి అభిప్రాయాన్ని కోరాలని వుంది. కాని అలాంటి సందర్భాలలో సిండికేట్ తిరిగి rules and regulations ను refer చేసి మెజారిటీ నిర్ణయాన్ని తీసికోవాలని మేము సెలెక్టు కమిటీలో చెప్పాము. దానిని కూడా ప్రభుత్వము నిరాకరించింది. ఆ అధికారాన్ని ఛాన్సలర్‌కు ఇవ్వటంవల్ల సభ్యుల కున్న హక్కు కుదించబడుతుందని నేను మనవిచేస్తున్నాను. సెనేట్‌లోని సభ్యులలో మూడింట రెండు వంతులు నామినేటెడ్ సభ్యులు ఉండటంవలనా, వైస్-ఛాన్సలర్ కూడ నామినేటెడ్ వ్యక్తి కావటంవలనా విశ్వవిద్యాలయ వ్యవహారములన్నీ ప్రభుత్వం చేతులలోనే వుండటంవలన ఆటానమీ దెబ్బతింటుందని చెప్పాము.

సెనేట్‌లో ప్రొఫెసర్సుకు వుండవలసిన స్థానాన్ని ప్రభుత్వం గుర్తించటం లేదని ప్రొఫెసర్స్‌కు అనుమానంగా వుంది. రాజకీయదృష్టితో తమకు సంబంధించిన వారినే సెనేటు, సిండికేట్లలో నిలుపుకొని విశ్వవిద్యాలయాన్ని తమ చేతులలో పెట్టుకోవటం జరుగుతోంది. Professors ను సెనేట్‌లోనికి తీసుకోవాలనే విషయం వచ్చినపుడు మూడింట రెండు వంతులు తీసికోవాలని నిర్ణయించటం జరిగింది. విశ్వవిద్యాలయ శ్రేయస్సు కోరేవారంతా ఆ విధానాన్ని వ్యతిరేకిస్తున్నారు. వారంతా ఎంతో ఆందోళన చెందుతున్నారని మీ ద్వారా గౌరవ మంత్రిగారికి తెలియచేస్తూ వారిని ఈ విషయాలన్నీ దృష్టిలో పెట్టుకొని విచారించవలసినదని కోరుతున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్ : ఈ బిల్లుపై మాట్లాడేందుకు ఆయా పార్టీల నాయకులు మాట్లాడటానికి వేర్లు పంపలేదు.

శ్రీ ఎస్. బి. పి. పట్టాభిరామారావు : బహుశా అంతా ఆమోదించారనుకుంటాను.

శ్రీ సి హెచ్. రాజేశ్వరరావు. మరొక ముఖ్యమైన విషయం. సెనేట్, సిండికేట్, ఫాకల్టీ కమిటీలు గాక అకెడమిక్ కౌన్సిలు నొకదానిని నియమించేందుకు యీ బిల్లులో ఏర్పాటుచేయడం జరిగింది. అకెడమిక్ కౌన్సిలు నిర్వహించే కార్యకలాపాల విషయంలో ఎవరికీ ఎటువంటి భేదాభిప్రాయాలు లేవు. ఇప్పుడున్న ఫాకల్టీ కమిటీలకు సబ్ కమిటీలను నియమించే అవకాశమున్నది. ఇటువంటి అవకాశమున్నప్పటికి దానిని ఉపయోగించుకొనక మరల అకెడమిక్ కౌన్సిలును ఏర్పాటుచేయడం వలన అది సూపర్‌ఫ్లూయస్ అవ్వతుందేమో ఆ విషయం కూడా ఆలోచించవలసియున్నది. దీనివలన కలిగే ఖాప్యాలను, అవకతవకలను గురించి మేము సెలెక్టు కమిటీలో చెప్పడం జరిగింది. కాని, అది అంగీకరింపబడలేదు

ఉస్మానియా యూనివర్శిటీ బిల్లును తయారుచేసేప్పుడు మొదటిలో ప్రో-ఛాన్సలరు నియామకమునకు సంబంధించిన ప్రొవిజను నొకదానిని ఏర్పాటు చేశారు. కాని అందుకు సెనేట్‌లోను, యితర ప్రాంతాలలోని వ్యతిరేకత వచ్చుటవలన దానిని తొలగించి, అసెంబ్లీలో బిల్లు ప్రవేశపెట్టబడింది. ఆ తరువాత సెలెక్టు కమిటీలోని కొందరికోరికపై తిరిగి చేర్చబడినది ప్రో-ఛాన్సలర్ పదవి విషయంలో కూడ ఎవరికి అభిప్రాయభేదం లేదు. అందుకు ఒక మంత్రి వర్యులను నియమించుకొనవచ్చును. అయితే ఛాన్సలర్, ప్రో-ఛాన్సలర్, వైస్-ఛాన్సలర్, నామినేటెడ్ మెంబర్సు— యీ విధంగా చూసినప్పుడు అధికారపార్టీ యూనివర్శిటీ వ్యవహారాలలో ప్రాధ్యం కలిగించుకొనడానికి అనేక పద్ధతుల నవలంబించుచున్నట్లు ద్యోతకమవుతుంది. ప్రజాస్వామ్య పటిష్ఠతకు నూతనవికాసాన్ని కలిగించేందుకు ప్రభుత్వం ఎంతమాత్రము సరియైన చర్యలు తీసుకొనడంలేదు. ఇంతకుముందు ఉస్మానియా యూనివర్శిటీలోనున్న మంచి యీ బిల్లులో ప్రవేశపెట్టబడలేదు. దీనివలన కొన్ని ప్రమాదములు కలిగే అవకాశమున్నది. దీని స్థానంలో సంపూర్ణమై, యూనివర్శిటీకి అన్ని విషయములలో స్వతంత్రముగ వ్యవహరించే విధమైన బిల్లు రావలసియున్నది. దీనిని ప్రభుత్వం తిరిగి ఆలోచించవలెనని కోరుతూ, యీ బిల్లును పూర్తిగా వ్యతిరేకిస్తూ యింతటితో విరమిస్తున్నాను.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య : అధ్యక్షా! ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రము నేర్పాటుచేసుకున్న తరువాత మన మనేకవిషయాలలో పురోగాములు కాగల మని ఆశించితిమి. కాని, పురోగమించుటకు బదులు తిరోగమములో పడినందుకు విచారించుచున్నాను.

వికేంద్రీకరణం పేరుతో ప్రతిచోటను ఎన్నికల పద్ధతిని తీసివేయడం జరుగుతున్నది. దానికి జవాబుగా బెనారస్ యూనివర్శిటీని ఉదహరించడం జరుగుతున్నది. బెనారస్ యూనివర్శిటీలో ఏర్పడిన పరిస్థితులను గురించి శ్రీ శాక్సూర్ దాస్, భార్గవకోటి మొదలైన పెద్దలు చెప్పిన విషయాలు మరొకసారి మనం మననంచేసుకుంటే అక్కడ ఆవిధంగా జరగడానికి గల కారణాలు సులభంగా బోధపడతాయి.

ఈనాడు యూనివర్శిటీ విద్యాప్రమాణాలు పూర్తిగా పడిపోతున్నాయంటున్నారు. ఈ పరిస్థితి చాలా శోచనీయమైనది. ఒక వైపు యూనివర్శిటీల సంఖ్య పెరుగుతూ ఉన్నది. ఇతర దేశాల విశ్వవిద్యాలయాలలో జరుగుతున్న వ్యవహారాలను పరిశీలించినపుడు మనకు స్పష్టంగా ఒక విషయం బోధపడుతుంది. లండన్, స్కాట్‌లాండ్, వేల్స్, కొలంబో మొదలైన యిరవై రెండు దేశాల్లో వారు ఛాన్సలరును కూడ డైరెక్టుగా ఎన్నుకుంటున్నారు, ఈ సమయంలో మనం ముందుకుపోతున్నామనుకుంటూ, ఎంత వెనుకకు పోతున్నామో ఒక్కసారి ఆలోచించవలసినదిగా కోరుతున్నాను.

విద్యాప్రమాణాలు బొత్తిగా పడిపోతున్నాయంటున్నారు. విద్యార్థులలో డిస్-ఆర్డర్ వస్తున్నదంటున్నారు పీటికి కారణాలేమిటి? ఈ విషయాలు తీవ్రంగా ఆలోచించాలి. 15-11 58 తేది 'ఇండియన్ ఎక్స్‌ప్రెస్'లో విద్యా విషయకమై డి. డి. కార్వేగారివిధంగా వ్రాశారు వారికి 'భారతరత్న' బిరుదము ఈయబడినది.

"Discipline in an educational institution,especially a college or university, hinges on the respect that the students have for their teachers and importance they attach to their studies. In an institution where the teachers are proficient in their subjects, willing and able to uide and train the students, the state of discipline is usually satisfactory."

దీనివలన విద్యార్థులు వ్యతిరేకించక తప్పనివిధంగా యూనివర్శిటీలో వ్యవహారాలు జరుపబడుట్లుగా మనకు తెలుస్తుంది.

రెండవ విషయం: మనకు సంబంధంలేని భాషను బోధనాభాషగా చేయవలయుననుకొనడము వలన ప్రమాణాలు ఎట్లా పెరుగుతాయి? భారత దేశానికి స్వాతంత్ర్యం వచ్చింది భాషాప్రయుక్తరాష్ట్రాలు లేర్పడ్డాయి. ప్రాంతీయ భాషలు అభివృద్ధిచెందవలయునని చిరకాలంగా కోరుకుంటున్నాము. ఈసమయములో ఇంగ్లీషునుగాని, హిందీనిగాని బోధనాభాషగా విశ్వవిద్యాలయాలలో

ప్రవేశపెట్టాలనడంలో అర్థముందా? హార్డిన్ అనేఆయన సైన్సులో గొప్ప మేధావి. అయన 27-4-58 తేదీన 'లాంగ్వేజ్ ప్రాబ్లెం ఇన్ ఇండియా' అనే పేరుతో వ్రాసిన వ్యాసమును...

మిస్టర్ స్పీకర్. వ్యక్తులకు సంబంధించిన విషయాలు ఉదహరించవలసి వచ్చినప్పుడు తప్ప యితరత్రా తేదీ, మొదలైన వివరాలు ఉదహరించవలసిన అవసరంలేదు.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య: అలాగే.

"Hindi has only become the second language for all Indians, if its supporters are prepared to compromise. Whatever, efforts they may make, it will change. You cannot keep-out foreign words as you keep-out foreign manufactured goods. Perhaps Telugu accepts them more easily than any other Indian language and it will certainly help to make it a rival to Hindi in teaching Science, Medicine and Engineering."

ఇంకొక విద్వాంసుడు యీవిధంగా అన్నారు.

"However I am certain that scholars who are familiar with the Telugu language will agree with Prof. Haldan that the Telugu language seems by-far the best suited on the Indian subcontinent for development as the medium for Science, Medicine and Technology."

కనుక తెలుగును యూనివర్శిటీలో ప్రవేశపెట్టడం ముదావహం. స్కూలు ఫైనల్ వరకు విద్యార్థులు తెలుగులో చదువుకొనడం, ఆ తరువాత పి.యు.సి. లో అటూ యిటూ అని తేల్చుకొనడం, ఆ తరువాత ఒక్కసారి ఇంగ్లీషులో తీసుకొనిపోవడం వలన ప్రమాణాలు తగ్గిపోతున్నాయి తప్ప వేరొకటి కాదు. ఈ విషయం మనం ప్రధానంగా తీసుకోవాలి.

బెనారస్ యూనివర్సిటీ ఉదాహరణ ప్రతితడవా చెబుతున్నారు కాబట్టి, బెనారస్ యూనివర్సిటీలో జరిగింది యితర యూనివర్సిటీలలో జరుగకుండా వుండాలంటే, ఏ యూనివర్సిటీలవాళ్లు autonomous గా వాళ్ళ Vice-Chancellor ను ఎన్నుకోనివ్వాలి. అసలు Vice-Chancellor అనవసరమని వా నమ్మకం. Chancellor గవర్నరే వుండాల్సిన అవసరంలేదు ఇది నేను క్రొత్తగా చెప్పడంలేదు. Cambridge యూనివర్సిటీలో Chancellor ను directగా ఎన్ను కుంటారు. ఛాన్సలరును ఎన్నుకున్న తరువాత Vice-Chancellor అనవసరం. నేడు విశ్వవిద్యాలయాల ప్రాతిపదికనే మార్చే బిల్లులు ప్రవేశపెట్టారు. వాటి

వివరాలలోకి వెళ్ళేముందు విద్యావిధానంలో ప్రభుత్వం తెచ్చిన మార్పులు, ముఖ్యంగా Higher Secondary Education ను, మూడేళ్ళ కోర్సును, సమన్వయంచేసి ఒక సంవత్సరం తగ్గించే పద్ధతిని మదరాసు, కేరళ, ఆంధ్ర ప్రదేశ్ రాష్ట్రాలలో ప్రవేశపెట్టినందుకు ప్రభుత్వాన్ని అభినందిస్తున్నాను. కాని చానిని అమలు జరుపడానికి యూనివర్సిటీలకు చాలినంత డబ్బులేదు. యూనివర్సిటీలలో డబ్బులేకుండా వెత్తనంచేసే వారిని పెడుతున్నాం. డబ్బు లేనందువల్లనే Executive పు యూనివర్సిటీవారు పాదాక్రాంతులవుతున్నారన డానికి ఆంధ్రా యూనివర్సిటీ ఉదాహరణ చాలును. మీటింగు మానుకొమ్మంటే మానుకున్నారు. డబ్బు యిచ్చేవారు వేరైనప్పుడు ఏపూట డబ్బు యివ్వరో ఒనే భయంతో suggestive గా అన్నప్పటికీ చానిని directive గా తీసుకుని పాదాక్రాంతులు కావలసివచ్చింది. ప్రభుత్వంయొక్క దయాదాక్షిణ్యం మీద ఆధారపడినప్పుడు, వారి యిష్టంవచ్చిన వారిని appoint చేయవలసివచ్చే విధముగా de-democratize అయి, bureaucracy చానిలోకి వస్తుంది. Bureaucracy ఎట్లా వచ్చిందని అడుగుతారు. ఇదివరకు ఎక్కువ మంది అధికారులు చాంట్లో లేరు. ఇప్పుడు వచ్చిన బిల్లులో అధికారులను వీలైనంతమందిని చాంట్లో గుప్పించివేశారు విద్యామంత్రిగారువుండడం సంతోషమే-విద్యాశాఖకార్యదర్శి విద్యాశాఖాధికార్లు ఆర్థికశాఖ కార్యదర్శి, నామినేటెడ్ మెంబర్లు, జిల్లా బోర్డులనుంచి ఎన్నికైనవారు, తమకిష్టంవచ్చిన వారిని ఎన్నుకుంటారో లేదో అనే భయంతో Vice-chancellor యొక్క nomination కూడా Chancellor చేతులలో పెట్టారు. తడవ తడవకూ రాధాకృష్ణన్ కమిషన్ గురించి చెబుతారు. రాధాకృష్ణన్ కమిషన్ వచ్చినప్పుడు ఆంధ్రా యూనివర్సిటీలో శ్రీ పట్టాభి రామారావుగారు.....

మిస్టర్ స్పీకర్ : ఇంక అయిదు నిముషాలు మాత్రమే వుందని జ్ఞాపకం పెట్టుకుని ఏమి మాటలాడినా వూరుకుంటాను.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య : ఇంకో అయిదు నిముషాలివ్వండి.

మిస్టర్ స్పీకర్ : ఇంకో ఐదు నిమిషాలిస్తాను.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య: శ్రీ పట్టాభి రామారావుగారు యూనివర్సిటీ చేమాన్ని కోరుతున్నానన్నారు. చానికి నా అభ్యంతరంలేదు. కాని ఆ చేమాన్ని మరచిపోతున్నారేమోనని అనుమానంగావుంది. వారు 1950 వ సంవత్సరములో ఆంధ్రా యూనివర్సిటీ Senate లో member గా వుండి రాధాకృష్ణన్ కమిషనువారి నివేదిక ఏమిచేయాలి అని ఆలోచించినప్పుడు వారు పతిపాదించిన తీర్మానం యిది :

"Mr. S. B. P. Pattabhi Rama Rao moved that the Senate do express the following opinions on the recommendations of the Commission relating to 'Constitution and Control' :—

'(a) The Senate is of the view that a uniform Constitution for all Universities or for each type of Universities is not desirable, and that constitutions should be framed with reference to local conditions and traditions built up, but that the academic element may be strengthened.'

ఆ తీర్మానం అంతా చదువడానికి టైము లేదు.

(శ్రీ యస్. బి. పి. పట్టాభిరామారావు : అంతా చదువండి.

(శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య : అంతా చదువ్తాను. దానికి ఎక్కువ time యివ్వాలి.

మిస్టర్ స్పీకర్ : అయిదు నిముషాలు ఎక్కువ యిచ్చాను.

Sri Vavilala Gopalakrishnayya: "In regard to the appointment of the Vice-Chancellors the Senate considers that the Syndicate and the Ex-Vice-Chancellors should recommend a panel of three names to the Senate and that the Senate should elect one from the panel. . .....

Mr. Pattabhi Rama Rao, the mover, by way of explanation, said that while the University Commission had really taken away the role of Senate in the Vice-Chancellor's election, the Syndicate had made an alternative suggestion and tried to retain the Senate in the picture"

Senate యొక్క పరిస్థితే తీసివేయాలని రాధాకృష్ణన్ కమిషనువారు చెబితే అది అన్యాయం. మనకు, Senate కు మాత్రం ఎక్కువుకునే అధికారం వుండాలన్నారు.

Sri S. B. P. Pattabhirama Rao : Let the hon. Member read the whole thing, Sir, and not comment on it. Commentary can be made at the end. He cannot take every sentence loosely and then comment.

Mr. Speaker: I am giving him an opportunity to speak as he likes. I already said that I do not bother much about relevancy. I shall only see that no unparliamentary or indecent language is used. So, the hon.

Member may finish within the time and the hon. Minister will have his own chance to reply. No interruptions will be allowed now.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య : Senate కు వున్న అధికారం మొత్తం తీసివేస్తే కనీసం Vice-Chancellor ను ఎన్నుకునే హక్కు యూనివర్సిటీకి పోకుండా వుండాలని ఆనాడు శ్రీ పట్టాభి రామారావుగారు తీవ్రంగా పోట్లాడినారు. అట్టివారే యిప్పుడు తమ చేతులతోటి దాని de-democratization చేసి central bureaucracy ని దానిలోపుంచడానికి ఉద్దేశించిన యీ బిల్లు ప్రజాస్వామికానికి విరుద్ధము. ఈ రోజు కళాశాలల జీతాలు పెంచడానికి గాని కనీసం తగ్గించడానికి గాని అధికారం వీరి చేతులలో లేకుండాపోతున్నది Traditions build up చేస్తామని ఒకప్రక్క చెబుతూ మరొక ప్రక్క Delhi pattern అన్ని విశ్వవిద్యాలయాలకూ వర్తింపచేస్తామని చెబుతున్నారు స్థానిక పరిస్థితులను గమనించకుండా Delhi pattern టోపీయే అన్ని యూనివర్సిటీల నెత్తిన పెడదామని ప్రయత్నించడం పొట్టిగా వున్న వానితో సమానంగా చేయడానికి పొడుగుగా వున్న వానిని గాయపరచడంవంటిది మాత్రమే అవుతుంది. శ్రీ వెంకటేశ్వర యూనివర్సిటీ బిల్లు మాదిరిగా చేస్తామని మొదట చెప్పి పోరపాటున ఆ యూనివర్సిటీలో democratic sentiments ఎక్కడున్నాయోనని, వాటిని కూడా రూపుమాపి ఉస్మానియా యూనివర్సిటీలో వలెనే అన్ని యూనివర్సిటీలను రూపొందించడం హర్షనీయము కాదు. "మాకు majority వుంది కాబట్టి మేము ఆ విధముగా చేస్తాము; మీకు నచ్చినవిధముగా చట్టాలను చేయడానికి మీరు majority సంపాదించండి" అని majority తో రాజ్యంచేసి ధర్మప్రవర్తనలేని పరిస్థితి వచ్చేస్తే సిన్న శ్రీ నరసింగరావుగారడిగినది జ్ఞాపకం వస్తున్నది. వారు ఆ మాట నిన్న అడుగకుండావుంటే బాగుంటుందను కున్నాము. కాని అసెంబ్లీలో ఆ ప్రసక్తి వచ్చింది కాబట్టి నేనుకూడా చెబుతున్నాను. శ్రీ ఆయూబ్ ఖాన్ గారి ప్రసక్తి వచ్చింది. ఆ మనిషి అగుపడడంలేదు కాని. ఆయన అనుసరించిన విధానాలను యూనివర్సిటీలో అమలుజరపడానికి శ్రీ పట్టాభిరామారావుగారు కలలుగంటున్నట్లున్నది. అయితే శ్రీ జవహర్లాలు నెహ్రూగారుండగా వారొక వేళ కలలుకన్నప్పటికీ అది సాధ్యంకాదని మాకింకా ఎంత విశ్వాసంవుంది.

మిస్టర్ స్పీకర్ : దురదృష్టవశాత్తు శ్రీ జవహర్లాల్ నెహ్రూ గారు యూనివర్సిటీ విషయాలలో interfere కారు.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య : యూనివర్సిటీ విషయంకాదు. అసలు democratic sentiments పోవడం అంటూ ప్రారంభిస్తే అవి ఎక్కడనో పుట్టి,

ఎక్కడకు తీసుకుపోతాడో తెలియదు. ప్రస్తుతానికి భయంలేదని మాకు ఆశ వుంది. ఆ పూర్తి విశ్వాసంతో వున్నామని తమ ద్వారా మనవిచేస్తున్నాను. Senate కి elections వున్నప్పటికీ దాని ప్రయోజనం nominations విధానం తగ్గించివేస్తుంది. Syndicate వచ్చింది. మొత్తం nominations తప్ప రెండోది లేదు. గవర్నరుగారికి యిద్దరిని nominate చేసే అధికారంవుంది; తరువాత హరిజనుల ప్రతినిధులను nominate చేసే అధికారంవుంది. నిజంగా చెప్పాలంటే అది ఛాన్సలరు చేసే నామినేషన్ సెనేటు అయిపోయింది. ఛాన్సలరుగారిదే మొత్తం అధికారం అయిపోయింది, ఛాన్సలరు ఎవరు? అనేదే ప్రశ్న.

గవర్నుగారు ఎవరి ద్వారా పనిచేస్తున్నారు? గవర్నరుగారికి మన కాన్స్టిట్యూషన్ ప్రకారము స్వంతముగా ఆలోచించి discretion వుపయోగించే అధికారము లేదు. ఒకప్పుడు 1935 వ ఆక్టులో అటువంటి అధికారము వున్నదేమో గాని ప్రస్తుతము అటువంటి అధికారము లేదు. గవర్నరుగారు యేపని చేయదలచుకున్నా మంత్రివర్గ నిర్ణయము, సలహాలనుసరించి చేయగలరు అందుచేత గవర్నుగారు లేక యూనివర్సిటీ ఛాన్స్‌లర్, వైస్ ఛాన్స్‌లర్ నియామకములో మంత్రివర్గ సలహాను తప్పకుండా పాటించవలసివుంటుంది. అప్పుడు మంత్రివర్గము తమకిష్టమున్న వ్యక్తిపై ముద్రవేయించి గవర్నరుగారి ద్వారా nominate చేయించడానికి అవకాశమున్నది. అంతేగాని యీ Vice-chancellor నియామకపు అధికారము Chancellor గారికే వప్పజెప్పినామని మంత్రులు చెప్పుకున్నప్పటికి ఆ నియామకం మంత్రిమండలి సలహా ప్రకారమే జరుగుతుంది. 1935 వ సంవత్సరపు ఆక్టు, 1950 సం॥ Constitution చదివితే రెండింటిలోను వున్న discretionary powers, Judgments మొదలగునవి మనకు జ్ఞాపకమునకు వస్తాయి. ఒకచెంప democracy కావాలని కోరుతూ, రెండవ చెంప bureaucratic పద్ధతులలో పరిపాలన సాగించితే అది చాలా హాస్యాస్పదముగా వుంటుంది. అందుచేతనే మనము మొదటినుంచి bureaucracy ని oppose చేస్తూ వచ్చినాము. తిలక్‌గారి చరిత్ర చదివితే యీ విషయము బాగుగా అర్థమవుతుంది. వారి చరిత్రలో తాను బ్రిటిష్ సామ్రాజ్యవాదుల bureaucracy తోనే పోట్లాడినారుగాని యింగ్లీషువారితో పోట్లాడలేదని స్పష్టముగా తెలియజేశినారు. కాని సనాతనముగా యే bureaucratic పద్ధతిలో పరిపాలన కొన సాగుతున్నదో ఇప్పుడుకూడా అదేపద్ధతిలో కొనసాగుతున్నదన్న విషయము కనబడుతున్నది. మనము మాత్రము కొత్త గుఱ్ఱ మనుకొని ఎక్కినాము గాని ఆ గుఱ్ఱము పాత bureaucratic గుఱ్ఱమే. స్వరాజ్యము వచ్చి 10-12 సంవత్సరములయినప్పటికీ, బండి ముందుకు పోనీయకుండా వెనుకకు మళ్లించడమే జరుగుతున్నది. ప్రపంచములో యిప్పుడు ఎటు చూసినా military dica-

torship వస్తున్నది. అదే వాతావరణము యిక్కడకూడ వచ్చిందా అనిపిస్తుంది. అందువల్ల యీ బిల్లు పనికిరాదని దీనిని సెలెక్టుకమిటీకి re-commit చేస్తే బాగుంటుందని కోరుతూ యింతటితో ముగించుచున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్ : శ్రీ వరసింగరావుగారు re-commital కు తీర్మానం పంపిస్తామని చెప్పి యింతవరకు పంపించలేదు.

శ్రీ పి. వరసింగరావు (హుజూరాబాద్-జనరల్) : పంపించడమయినది.

మిస్టర్ స్పీకర్ : Amendments యీవేళ సాయంత్రములోపుగా యివ్వవలయును.

శ్రీ పి. వరసింగరావు : ఇంతకు ముందే యివ్వడమైనది.

*శ్రీ వి. కూర్మయ్య (గుడివాడ - రిజర్వుడు) : అధ్యక్షా! ఉస్మానియా విశ్వవిద్యాలయ బిల్లుపై చాలామంది ప్రముఖ వ్యక్తులు, మన ప్రజా ప్రతినిధులు తెలంగాణా సంబంధించినటువంటివారు పత్రికలలో అనేకసార్లు స్టేటుమెంట్సు యిచ్చినారు. నేను యీబిల్లుపై ఒక ముఖ్యమయిన విషయమును తెలియ జేస్తాను. మనదేశమంతా democratic పద్ధతులలో పరిపాలన చేయబడుతున్నది. మన ప్రధానమంత్రి శ్రీ జవహర్‌లాల్ నెహ్రూగారు కూడ విద్యాసంస్థల లోనూ, యూనివర్శిటీలలోను ప్రభుత్వములు యేవిధమయినటువంటి జోక్యము కలుగజేసుకొనకూడదని అనేక ఉపన్యాసములలో చెప్పియున్నారు. కాని మన రాష్ట్రములోని యూనివర్శిటీలలో $\frac{1}{8}$ వంతు చాకా నామినేషన్ పద్ధతే అమలులో ఉన్నది. ఇటువంటి నామినేషన్ పద్ధతి వుండకూడదని ప్రముఖ కాంగ్రెసు వేత్తలు తీర్మానాలు చేయడము జరిగినది. అప్పుడు యే కొద్దిమంది సెడ్యూల్డు తరగతి వారికి మాత్రమే nomination పద్ధతి ద్వారా representation యిచ్చే వారు, అటువంటి రోజులలోనే యీ nomination పద్ధతి మంచిది కాదని చెప్పుతూ వచ్చినాము. అయినప్పటికి యీ కాంగ్రెసుప్రభుత్వము అదే పద్ధతిని ఎందుకు అవలంబించుచున్నదో అర్థము కావడములేదు. పార్టీ వ్యక్తులుకూడ ప్రభుత్వ నిర్ణయాన్ని పార్టీ డిసిప్లిన్ పేరుతో వ్యతిరేకించడానికి వీలులేకుండా పోతున్నది. Andhra University Act ను మదరాసు రాష్ట్ర శాసనసభలో ప్రవేశపెట్టినప్పుడు nomination పద్ధతిలో 12 మందికి మాత్రమే చేర్చేవారు. ఇప్పటి బిల్లు ప్రకారము కేవలము సెడ్యూల్డు తరగతులు, మైనారటీ వర్గాలను మాత్రమే కాకుండా, ఇతర వర్గములనుంచి కూడ నామినేట్ చేసే అధికారము Chancellor గారికి సంక్రమింప జేయబడినది. సెడ్యూల్డు తరగతులవారు చదువులేక, ఎన్నికలద్వారా రావడానికి అవకాశము పెచ్చుగా లేనందువల్ల

నామినేట్ చేయబడేవారు. ఇప్పుడు de-centralisation చేద్దామని అనుకుంటూనే యీ పద్ధతి అవలంబించుచున్నాము,

మిస్టర్ స్పీకర్ : ప్రెసిడెంటు ఈ కమిటీకి ఎవ్వరూ లేరా?

శ్రీ వి. కూర్మయ్య : ఛాన్సలర్ను నామినేట్ చేసే అధికారము యివ్వబడినందువల్ల పంచాయితీ బోర్డులమండి యితర సంస్థలనుండి తమ కిష్టము వచ్చినవారిని విద్యాసంస్థలలో గుప్పించడానికి అవకాశమున్నది. ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయపు బిల్లు పాస్ చేసినాము. అందులో ప్రముఖవ్యక్తులు వైస్ ఛాన్సలర్సుగా పనిచేశారు. ఒకప్పుడు మన స్పీకరుగారే సెనేట్లో వుండేవారు. అప్పుడు వారు శాసనసభలో యిచ్చిన ఉపన్యాసములు ఒక్కసారి త్రిప్పి చూచినట్లయితే మనము ఎంత వెనుకకు పోతున్నామో బాగా తెలుస్తుంది. ఒక హరిజన సభ్యుడుగా నేను ప్రభుత్వానికి మనవిచేయునదేమనగా యీ నామినేషన్ పద్ధతుల ద్వారా ప్రభుత్వము విద్యాసంస్థలపై ఏకచ్ఛత్రాధిపత్యము వహించాలని అనుకుంటున్నది. ఏ కొద్దిమంది చేతులలోనో రాజ్యపాలనాధికారమున్నప్పుడు యిటువంటి bureaucratic పద్ధతినే అవలంబించడము కద్దు. ఈ విషయమును ప్రజలు ఎప్పటికప్పుడే తెలుసుకుంటున్నారు. ఉదాహరణకు అవిభక్త మద్రాసు శాసనసభలో పంచాయితీల చట్టము తయారు చేసినప్పుడు directors ను పెట్టాలని అనుకున్నాము. అయినా యీ పద్ధతి బాగుండదని ప్రజాస్వామ్య సూత్రాలకు విరుద్ధముగా వుంటుందని అనుకొని త్రోసివేయడం జరిగింది. ఇప్పుడు అందరికి ఓటింగుహక్కు ఇవ్వబడింది. ఈవేళ కాకపోయినా రేపయినా యీ ప్రభుత్వము యితర మైనారిటీ లేబర్ వర్గాల చేతులలోనికిగాని లేదా కమ్యూనిస్టుల చేతిలోనికిగాని పోయే అవకాశము లేకపోలేదు. అప్పుడయినా యీ పద్ధతిని విరమించకతప్పదు. ఇప్పుడు Constitution కు వ్యతిరేకముగా యేదో కుట్రతో యీ బిల్లు ప్రవేశపెట్టడం జరిగింది. అందుచేత రాను రాను యీ ప్రభుత్వము దిగజారిపోక తప్పదు. ప్రభుత్వము క్రిందివారి చేతులలోనికి పోతుంది. ఉదాహరణకు బండి చక్రము తిరుగుతూవుంటే క్రింద వున్న భాగం పైకి వస్తుంది. తరువాత క్రిందకు పోతుంది. అదేవిధముగా యెల్లకాలము యీ రాజ్య పరిపాలన కూడ కాలచక్రముతోపాటు ఒకే చేతిలో వుండదు. అదికూడ మారుతూ వుంటుంది. ఇప్పుడే శ్రీ అయూబ్ఖాన్గారి పరిపాలనా విధానాలను గురించి ఎవరో గౌరవ సభ్యులు చెప్పినారు. ఇదే పరిపాలన రేపు మన దేశములో కూడ రావచ్చుము. శ్రీ నెహ్రూగారి నాయకత్వము ఉన్నంతకాలము దేశమునకు ఏ ప్రమాదము సంభవించదు. ఎందుచేత నంటే దేశము ప్రజాస్వామిక పద్ధతులలో నడిపించడానికి వారు శాయశక్తులా

పనిచేస్తున్నారు. పాకిస్థాన్‌లో ఎన్నికలు లేకపోవడమువల్లనూ, నాయకులు స్వలాభా పేక్షచే దేశము కొల్లగొట్టడముచేతనూ శ్రీ అయూబ్‌ఖాన్, మిలిటరీ జనరల్ పరిపాలనాధికారాన్ని హస్తగతము చేసుకుంటూ, దేశము అధోగతి పాలయి ప్రజలు పీడింపబడుతున్నప్పుడు యేమిలిటరీకూడ చూస్తూ వూరు కొనరని చెప్పినారు. ప్రపంచంలో యిటువంటి మిలిటరీ ప్రభుత్వములు చాలా చోట్ల యేర్పడినాయి. కాని మనదేశము మాత్రము యింకా పాత హిందూ సాంప్రదాయాల కనుగుణముగా జాతి మత వర్గ భేదములతో ఏమాత్రము ముందుకు పోజాలకున్నదని మన నాయకులు ప్రధానమంత్రి జవహర్‌లాల్ గారు చెప్పుతూనే వున్నారు ఇప్పటి రాష్ట్రప్రభుత్వముకూడ అదే జాతి మత భేదాలకనుగుణముగా Vice-Chancellor పదవికి తమ కిష్టమువచ్చిన వ్యక్తిని నియమించడానికి అధికారాన్ని హస్తగతము చేసుకుంటున్నది.

Scheduled Castes ను గురించి ఒక మాట చెప్పవలసి వున్నది. కర్నూలులో వున్నపుడు 4 గురికి తక్కువ కాకుండా ఉండవలెనని పరిమితిని పెట్టారు. ఇపుడు అది తీసివేసి Scheduled Castes లో నుంచి ముగ్గురు, Scheduled Tribesలో నుంచి ఒకరు అన్నారు. హరిజనుల membership ఎక్కువ చేయాలి Nomination పద్ధతి అవసరము లేదు. అయితే ఎట్లా పెట్టాలి. మేము 46 M.L.A. లము వున్నాము వీరికి 10 సీట్లు వదలిపెట్టండి. హరిజనులు ప్రత్యేకముగా elect చేసుకొనేందుకు వీలుకలుగచేసినట్లయితే వారికి representation లభిస్తుంది. ఎవరైతే హరిజన సభ్యులుగా వుంటారో వారినే ఎన్నుకొనమంటే బాగుంటుంది. నామినేషన్ మంచిదికాదు. చివరకు కాంగ్రెసు ప్రభుత్వము యీ పద్ధతే అవలంబిస్తున్నది. అందువల్ల కాంగ్రెస్‌కు అవకాశం జరుగుతుంది ఏమాత్రము ప్రజలకు దానివలన ఉపకారము జరుగదు. Nomination పద్ధతి మంచిదికాదని నేను స్వయముగా భావిస్తున్నాను. ఈ విధముగా చేయడము Congress principle కు గాని, democratic principle కు గాని విరుద్ధము. జవహర్‌లాల్ నెహ్రూగారు 'మనము ఈ University వ్యవహారములలో interfere కాకూడదు' అని చెపుతున్నారు. నేను Banaras Hindu University లో చదివాను. అక్కడ కులతత్వాలవల్ల అల్లరులు బయలుదేరినవి. ఒకే కులము ఉద్యోగులు యితరులను బాధపరచుటచేత గందరగోళము వచ్చింది. Vice-Chancellor ను nominate చేస్తున్నందునకు strike చేస్తున్నారు. University లోని గందరగోళమునకు కారణము ప్రభుత్వము nomination పద్ధతి ప్రవేశపెట్టి తాను interfere అగుటయే. Professors తప్పు కూడ వుంది విద్యార్థుల తప్పులేదని నేను చెప్పగలను. ఒక కులమువారు వారి కులమువారి పిల్లవానికి ఎక్కువ మార్కులు వేసుకొన్నారు. ఆ Universityలో

ఒక్క కులమువారికే First Classలు వస్తున్నాయి. Head of the Department ఎవ్వరికి First Class ఇవ్వవలచుకుంటే వారికే వస్తున్నాయి. ఆంధ్ర యూనివర్సిటీలో Politics Honours కోర్సు ప్రవేశపెట్టారు. దానిని M. A. తో సమానముగా చూడాలని University Commission వారు చెప్పారు. ఈ కోర్సులో 4 గురో 5 గురో వున్నారు. వారికి ఒక్కొక్క Professor ను పెట్టి ధనమును దుర్వినియోగము చేస్తున్నారు. ప్రజల డబ్బు తీసుకొని పెళ్లి grants గా ఇచ్చి విద్యావిధానమును సక్రమమైన పద్ధతిలో నడపవలెనన్న ఉద్దేశము పోతోంది. అది మంచిపద్ధతి కాదు అని చెప్పుతూ విరమిస్తున్నాను.

*శ్రీమతి వై. సీతాకుమారి (బన్స్వాడా): నేను ఉస్మానియా యూనివర్శిటీ బిల్లును ఆమోదిస్తున్నాను. గడచిన సెప్టెంబరు నెలలో దీనిని గురించి చర్చించాము. ప్రవీణులతో కూడిన Committee ని వేసి సమగ్రమైన రిపోర్టును ప్రభుత్వం తయారుచేయించింది. మన సభ్యులు అప్పుడు చెప్పిన అభిప్రాయాలు మాత్రమే చెపుతున్నారు. నేనుకూడ కొన్ని ఆ అభిప్రాయాలే చెపుతున్నాను. Pro-Chancellor విషయములో కొంతమంది సభ్యులు ఆక్షేపణ చెప్పారు. దక్షిణ భారత దేశములో చాల యూనివర్శిటీలలో Pro-Chancellor పదవి వున్నది. మన యూనివర్శిటీలో కూడ వుంటే మన గొప్పతనానికి, గౌరవానికి భాగుంటుంది. ఎన్నిక జరుపవలెనా లేక నామినేట్ చేయవలెనా అన్నది సమస్య. University అనేది చాల పవిత్రమైన సంస్థ. దానికి రాబోవు ఉన్నత అధికారి ప్రజల పట్ల, విద్యార్థుల పట్ల గౌరవాభిమానములు చూరగొనవలసి వుంటుంది. అటువంటి వారిని ఎన్నికలోనికి తీసుకొనివచ్చి రభస చేయడము అంత మంచిపని కాదు. ఏ వ్యక్తి అయినా కావచ్చును. ఎల్లకాలము ఒకే వ్యక్తి రారుకదా. ప్రేమ పూర్వకముగా వారికి స్వాగతము యివ్వాలంటే వారిని nominate చేయడమే మంచిది. Senate లో అనేకమంది ప్రతినిధులు వుంటున్నారు. కొంతమంది సభ్యులు చులకనగా మాట్లాడారు. జిల్లా బోర్డుల ప్రెసిడెంటులు చిన్నవారేమీ కాదు. మనం ఈ రోజున గ్రామపంచాయితీలను గౌరవించుతున్నాము. వారు ప్రజలచేత ఎన్నుకోబడినవారు. వారికి విద్యాయోగ్యతలు ఎక్కువ లేకపోయినప్పటికి అటువంటివారందరు వచ్చి nominate చేయు పద్ధతియే మంచిదని నేను అనుకొంటాను Professors కు మునుపటికంటె సీట్లు తక్కువచేసినట్లుగా వుంది. వారిపట్ల ఎక్కువ సీట్లు చేస్తే భాగుంటుందని అనుకొంటాము. Donors కు Syndicate లో ప్రాతినిధ్యము వుండడమా, లేకపోవడమా అన్న దానికి కొంతమంది అభ్యంతరము చెప్పిరి. ఎక్కువ విరాళమిచ్చినవారికి ప్రాతి

నిధ్యము యివ్వడములో ఆక్షేపణలేదని అనుకొంటాను. తమ జాత్యాభివృద్ధికి ఎక్కువ విశాలాలు ఉత్సాహముతో యివ్వడానికి అవకాశములు కల్పించ వలయును. ఇక భాషావిషయము ఒకరిద్దరు చెప్పారు. University language ఇంగ్లీషుగాకంటె తెలుగు అయివుంటే బాగుంటుందని చెప్పారు. ఉన్నతవిద్య వరకు తెలుగులోనే నేర్చుకొంటున్నారు. College విద్యలోగాని, University విద్యలోగాని తెలుగులో చదువుటవలన కొన్ని యిబ్బందులు కలుగుతవి. ఉస్మానియా యూనివర్సిటీలో ఉర్దూలోపెట్టినట్లయితే వారు హైదరాబాద్‌లో తప్ప బయటప్రదేశములకు వెళ్ళలేకపోతారు. ఇతరవిషయాలలో సమగ్రమైన విజ్ఞానాన్ని సంపాదించలేకపోతారు. మాకు మాతృభాషమీద మాతృదేశము మీద అభిమానముపుంది. మాతృభాషను University లో పెట్టి విద్యార్థుల విజ్ఞానశక్తిని తక్కువ చేయవద్దని చెపుతున్నాను. ఇంగ్లీషు ప్రపంచములో గొప్ప స్థానాన్ని ఆక్రమించుకొంది. కొంతకాలమువరకయినా ఇంగ్లీషు యూనివర్సిటీలలో బోధనాభాషగా వుండాలని కోరుతూ విరమిస్తున్నాను.

*శ్రీ యమ్. చెన్నారెడ్డి (వికారాబాద్-జనరల్) : అధ్యక్షా, సెలక్టుకమిటి మంచి వచ్చిన రిపోర్టు చూచినతరువాత ఉపన్యాసములు యివ్వాలనే అభిలాష, ఉత్సాహము లేకపోవడము సహజమని మనవిచేస్తున్నాను. కొంతమంది అదే పనిగా బలపరుస్తామని అంటూవున్నట్లు వున్నది. గతసారి చెప్పాము. ఈ మారు ఎందుకు మరల చెప్పడము అనే అభిప్రాయము మాకు కలగడము సహజము. అప్పుడు Select Committee ఆలోచించి సమగ్రమైననిర్ణయము తీసుకొనడానికి అవకాశముంటుందని చెప్పాము. ఇప్పుడు ఎందుకు చెప్పాలో నాకు తోచడం లేదు. అయినా ఇంతటి పెద్ద సభలో సభ్యులుగావుండి జరుగుతున్నవిషయముల పైన మా అభిప్రాయములు చెప్పుకోవలసివుండగా చెప్పుకొనకపోతే ఆత్మకు బాధకలిగించినవారము అవుతామని మనవిచేస్తున్నాను. గతసారి నాకు ఒక ఆశ వుండేది. అప్పుడు చెప్పిన అభిప్రాయాలను బట్టి Select Committee లో మార్పులు చేయడానికి అవకాశముంటుందని ఆశించాను.

ఆ ఆశ యీనాడు లేకుండా చేయడం జరిగిందని నా బాధను ప్రకటించుకొంటున్నాను. ప్రజాభిప్రాయాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకొని, ప్రోఛాన్సెలరు అనవసరమని ప్రభుత్వంకూడ ఆనాడు గుర్తుపెట్టుకొని Draft Bill లో తీసివేసి, తిరిగి సెలక్టుకమిటీ స్టేజిలో, ప్రోఛాన్సెలరు ఉండాలని యీ బిల్లులో చేర్చిన వర్ధతి ఎవరికీ హర్షామోదాలు కలిగించదని మనవి చేస్తున్నాను. ప్రోఛాన్సెలరును పెట్టడంవల్ల వచ్చిన గొప్పతనం ఏమిటో నాకు అర్థంకావడం లేదు. ఆది కావాలని తీసేశారు కాబట్టి మేము పెడుతున్నామని - కాంగ్రెసు

పార్టీ సభ్యులలో ఒకరు ఆ భావాన్ని తీసుకుంటే డెమాక్రసీకే ముప్పు వాటిల్లు తుందని గుర్తు పెట్టుకోవాలని, ఆ విషయం గమనించాలని నేను భావిస్తున్నాను. ఈనాడు ప్రొఛాన్సెలరును పెట్టి, యింకా కొన్ని చిన్నమార్పులుచేసి 'మా ధ్యేయాన్ని, ధోరణిని మార్చుకొనము, యిదే ధోరణిలో మేము ముందుకు వెట్టుకుపోతాము' అనే విధంగా చేస్తే బాధగా ఉన్నది. ఉస్మానియా యూని వర్సిటీ చరిత్ర వెనకటిసారి మేము చెప్పాము. దానిని లెక్క పెట్టలేదు. దుర దృష్టం ఏమంటే, యీ యూనివర్సిటీని ఏ ముహూర్తాన సర్ అక్బర్ హైదరీ ఆనాడు పెట్టాడో తెలియకుండా ఉన్నది. దీనికి వచ్చిన కర్మంతోపాటు తిరుపతి, ఆంధ్ర యూనివర్సిటీల వైస్-ఛాన్సెలర్స్ ఎన్నిక పద్ధతికూడ మార్చివేయబడిం దని బాధగా ఉన్నది. ఈ ఉస్మానియా యూనివర్సిటీ మునిగిపోతే మునిగిపోయె గాని మిగతా యూనివర్సిటీస్‌లోని పద్ధతిని మార్చడానికి కారణమైనదని, యిది ఒక వైస్-ఛాన్సెలరును స్థిరపరచడానికి జరిగిందని, ఉస్మానియా యూని వర్సిటీలో చదువుకొన్న విద్యార్థిగా, యీ ప్రాంతంలో ఉన్న నాగరికునిగా వాకు ఎంతో బాధగా ఉన్నదని మనవిచేస్తున్నాను.

వైస్-ఛాన్సెలరు అప్పాయింట్‌మెంట్ పద్ధతిని గురించికూడ ఎన్నోసార్లు చెప్పాము. ఛాన్సెలర్ ఏ ధోరణిలో ఈ విషయంలో వ్యవహరిస్తాడో వెనకటి సారి చెప్పినప్పుడు ముఖ్యమంత్రిగారు బాధపడ్డారు. ఇప్పుడు వావిలాల గోపాల కృష్ణయ్యగారు చెబుతూంటే నాకు మళ్ళీ అనిపించింది. నిజంగా యీవాడు ఛాన్సెలర్ ఏవిధంగా వ్యవహారం చేయడానికి వీలుంటుంది? ఛాన్సెలర్ వ్యక్తి గత హోదాలో చేస్తాడని, సంపూర్ణమైన స్వాతంత్ర్యం ఉంటుందని, ఆయన నిర్ణయాలు తీసుకునేవాడు కాబట్టి అధికారం యిస్తున్నామని అంటారా — అదిమాత్రం నాకు కనిపించుట లేదు. స్టేటుప్రభుత్వం చేస్తున్నది కాబట్టి, ఏ సందర్భాన్నైనా పురస్కరించుకొని యీ అసెంబ్లీలో ఆ విషయాలు చర్చించు కునే అవకాశం ఉన్నదిగదా అనే ధైర్యం లేకుండా ఉన్నది. ఇప్పుడు ఉండే ఛాన్సెలర్‌ని గురించిగాని, తరువాతి వచ్చే ఛాన్సెలర్‌ని గురించిగాని వ్యక్తి గతంగా ఎవరిని గురించీ వారి మంచిచెడ్డల విషయం చెప్పుటలేదు. అసలు యీ ఛాన్సెలర్ పదవి ఉండాలా, అక్కరలేదా అనే విషయమై మొత్తంమీద భారతదేశంలో ఆలోచనలు జరుగుతున్నాయి. ఆ విషయమై ఏమైనా కావ చ్చును. ఆ పదవి ఉండవచ్చును, లేకపోవచ్చును; కాని ఛాన్సలరుకు యీనాడు యిన్నివిధాలైన అధికారాలు వచ్చి చివరకు వీటోయింగ్ పవర్‌కూడ యివ్వడం న్యాయంకాదని నేను మనవిచేస్తున్నాను. సెనేట్‌గాని, సిండికేట్ గాని —వారు చేయగలిగినదే చాలా స్వల్పం— అటువంటి పరిస్థితులలో ఛాన్స

లరుకు వీటో యింగ్ పవర్ యివ్వడం సరైనదికాదు. కాని ఛాన్సలరును తీసివేయాలనే అభిప్రాయాలతో నేను ఏకీభవించజాలకున్నాను. ఛాన్సలరును ఒక ప్రిసైడింగ్ ఆఫీసరుగా పెట్టి, వారిని గౌరవించి, వారు రావడంవల్ల యీ సంస్థకు గౌరవం కలుగుతుందనే భావంతో వ్యవహరించడం మంచిదిగాని, ఆయనకు యీవిధమైన అధికారాలు యివ్వడం సరైనది కాదని మనవి చేస్తున్నాను.

వైస్ ఛాన్సలర్ నియామకం గురించి సెనేటుకు సంబంధం ఉండాలి. అది మూలసూత్రం. గౌ. సభ్యులు కూర్మయ్యగారు స్పష్టంగా చెప్పారు. గత చరిత్రలో ప్రధానంగా కాంగ్రెసుపార్టీ, ఇతర రాజకీయపార్టీలు నామినేషన్ల పద్ధతికి వ్యతిరేకంగా ఉన్నవి. సెనేట్ కూడ యూనివర్సిటీకి ఒక ప్రధానమైన భాడీగాఉండి వ్యవహరిస్తుంది. వారు వైస్ ఛాన్సలర్ ఎన్నికలలో పొల్గొంటే చిక్కువస్తుందని అంటున్నారు. కాని మీరు (ప్రభుత్వం) ఎవరినో తెచ్చిపెడితే ఆ వైస్ ఛాన్సలరుగారికి ముప్పులు వస్తాయనికూడ మనవిచేస్తున్నాను. ఇప్పుడు రాకపోవచ్చును, యింకొకసారి రాకపోవచ్చును, కాని ఆ ధోరణిలోనే మనము ఆలోచించడానికి పూనుకుంటే, సెనేటులో ఎన్నికద్వారా మెజారిటీతో వచ్చిన వారికి మైనారిటీలో ఉండేవారు సహకారము యివ్వరేమోననే భయము మీకెవరికైనా ఉంటే, ఎవరితోనూ సంబంధం లేకుండా పైనుంచి తీసుకువచ్చి పెట్టబడేవారికి మొత్తం సెనేట్ Co-operate చేయని పరిస్థితి ఏర్పడుతుంది. సిండికేట్ వారు ఇద్దరు మెంబర్సును నామినేట్ చేయడం, అది సరిపోదని ఛాన్సలరుగారు మరొకరిని నామినేట్ చేయడం (మినిమమ్ 8, మాక్సిమమ్ ఎంతైనా కావచ్చు) యీ ముగ్గురిలోనుంచి ఛాన్సలరుగారు నామినేట్ చేసిన వైస్ ఛాన్సలరుగారికి మొత్తం సెనేట్ Co-operate చేయని పరిస్థితి ఏర్పడితే ఏర్పడుతుందని మనము ఊహించడానికి అవకాశాలున్నాయి. మన యూనివర్సిటీలలోగాని, భారతదేశంలోని యితర యూనివర్సిటీలలోగాని ఇప్పటి పద్ధతిద్వారా వచ్చిన వైస్ ఛాన్సలరుతో, ఓటు యివ్వనటువంటి మైనారిటీలో ఉన్నవారు సహకారం చేయలేదా అనేదిచూస్తే అటువంటి అనుభవాలు లేకపోవచ్చు. కాని యీ ఆర్గ్యుమెంటు మాత్రం సరిపోదు. ఈ ఆర్గ్యుమెంటును తెస్తే, యీ విధంగా ఛాన్సలర్ నామినేట్ చేసినవారిని మొత్తంగా సెనేట్‌లో rebel చేసి "మేము Co-operate చేయము" అని ఎదురు తిరిగితే మొత్తము యూనివర్సిటీ అడ్మినిస్ట్రేషన్‌లో, డిసిప్లిన్‌లో పెద్ద భంగం వాటిల్లుతుందనే ప్రమాదం గుర్తుంచుకోవాలని చెబుతున్నాను. ఉస్మానియా యూనివర్సిటీలో ఒక వైస్ ఛాన్సలరును నామినేట్ చేయడం దృష్టిలోపెట్టుకొని, వ్యవహారం

చేయడం మంచిదికాదని గతసారి మనవిచేశాను, తిరిగి మనవిచేస్తున్నాను. ఆ విధంగా కాకుండా అన్ని వ్యవహారాలు దృష్టిలో పెట్టుకొని చేయాలి. రాధాకృష్ణన్ కమిషన్ రిపోర్టు విషయం మాటిమాటికి చెబుతున్నారు. అందులోని relevant భాగం యీ రిపోర్టులోని 10, 11 పేజీల్లో ఉంది:

"After careful consideration we reject this idea, feeling in the first place that a Vice-Chancellor for whose appointment the University is responsible will find it easier to gain the respect and confidence of his colleagues; and secondly, that it is really a part of University's duty to learn how to choose its own Vice-Chancellor wisely and that therefore to deprive it of this duty would be a counsel of despair."

రాధాకృష్ణన్ కమిషన్‌వారి రిపోర్టులో వైస్-ఛాన్సలరుకు నామినేషన్ పద్ధతి పెట్టారు కాబట్టి దానిని "మేము ఒప్పుకొంటున్నాం"అని చెప్పడం సరైన వాదనతో కూడుకొన్నది కాదని దీనిలో స్పష్టంగా కనబడుతోంది గతసారి నేను మనవిచేశాను రాధాకృష్ణన్ రిపోర్టును follow అవదలచుకుంటే సెనేట్‌లో, సిండికేట్‌లో, అన్ని విషయాలలోను దానిని ఆచరణలో పెట్టుటకు సిద్ధం కావాలి. కాని ఒక భాగాన్ని తీసుకొని, 'అందులో ఉండే sprit ను తీసుకొని మేము చేస్తున్నాం' అని చెప్పుట సరైనదికాదని మనవిచేస్తున్నాను. ఆనాడు ఆంధ్ర యూనివర్సిటీలో, వైస్-ఛాన్సలర్ నామినేషన్ గురించి అభిప్రాయాలు చెప్పేటప్పుడు, యీనాడు విద్యాశాఖమంత్రిగా ఉన్నవారు ఏమి చెప్పారో చాలా వివరంగా ఒక గౌరవసభ్యులు చదివి వినిపించారు. దానిమీద నేను comment చేయదలచుకోలేదు. ఆ రిపోర్టు నావద్దలేదు. ప్రజాస్వామ్యసంస్థలలో ఎప్పుడూ జరుగుతూంటుంది ఒక మనిషి అధికారములో లేనప్పుడు ఒకతీరుగా మాట్లాడితే, అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత మరొక తీరుగా మాట్లాడుతాడు. ఈ విద్యాశాఖామంత్రిగారిపై నాకేమీ క్రోధములేదు. ఇక్కడఉండే వాతావరణంలో ఆయనపైన జాలికలుగుతోంది, అంతకుమించి మరేమిలేదు తిరిగి వారు మరొకనాడు యింతకన్న తీవ్రంగా చెప్పేరోజులు వస్తాయని వారికి, మీకందరకు హామీ యివ్వదలచుకున్నాను. వారు పూర్తిగా కాంగ్రెస్ మనిషి. ప్రజాస్వామిక సిద్ధాంతాలపైన విశ్వాసం ఉంది. వారు నాకు వ్యక్తిగతంగా బాగాతెలుసు. ఇప్పుడు ఉండే పరిస్థితులలో వత్తిడికి లొంగిపోయారు వారు వత్తిడికి లొంగిపోయే సద్భావం, మంచి హృదయంకలవారు కాబట్టి ఈ చిక్కులలో పడుటతప్ప మరొకటికాదు. వీరి సిద్ధాంతాల్లో మార్పులు వచ్చాయి. అసలు సిద్ధాంతాలలో మార్పులు రావడానికి వీలులేదని నేను చెప్పదలచు

కొన్నాను. అందులో ఉండే శక్తి, force, అంత శక్తివంతమైనది. దానికి ఆనాడు వారు చెప్పిన మాటలు మరిచిపోయినా మనము జ్ఞాపకముచేసినాము. మరొక సమయం వచ్చినప్పుడు వారు జ్ఞాపకం చేసుకొంటారని నాకు నిండా విశ్వాసం ఉన్నది.

ప్రొఛాన్సలరు గురించి ఆనాడు తీసేసి మళ్ళీ ఎందుకు పెట్టారు? ప్రొ-ఛాన్సలర్‌గా ఛాన్సలర్ నామినేట్ చేసినవారు ఉండాలా, ఛీఫ్ మినిస్టరు ఉండాలా, మరొకరు ఉండాలా—అనేది కాదు. ఈ ప్రొ-ఛాన్సలరు అనే పదవి మనకు అవసరమా? ఛాన్సలరే అవసరం లేదనే వాతావరణం ఏర్పడుతుంటే, మరొకతోక తగిలించుకొని ప్రొ-ఛాన్సలరునుకూడ పెట్టుకొనడం బాగుండలేదు. లేక "మాకు బలము ఉన్నది కాబట్టి పెట్టుకుంటాము" అని చెబితే అది ప్రజాస్వామికసిద్ధాంతానికి విరుద్ధము. అలా బలాన్ని ప్రదర్శించుట మంచిధోరణికాదు. అట్లాచేస్తే ప్రజాస్వామిక వాతావరణం యీ దేశంలో సృష్టించబడటానికి అవకాశాలు కలిగించలేదు. విశాలదృక్పథముతో అన్నిభావాలు, ఆలోచనలు సమన్వయంచేసుకొని, జీర్ణంచేసుకొని, వ్యవహరిస్తే ప్రజాస్వామికంపైన పూర్తివిశ్వాసము ఉంటుంది. ఆసియాలో చుట్టూ మంటలు రగులుతున్న సమయాన భారత దేశంలో యీ యూనివర్శిటీల విషయంలో సహనం చూపించకపోతే ముప్పు వాటిల్లు తుందని సవినయంగా మనవి చేయుచున్నాను.

సెనేట్ కాంపొజిషన్‌లో ప్రొఫెసర్లు సంఖ్య 2/3 కు తగ్గించారు. కాంగ్రెసుపార్టీలో ఒక సభ్యుడు యీ విధంగా సలహా చెప్పగానే ఒప్పుకొనుట జరిగిందంటే ఆశ్చర్యంగా ఉంది. ఆ సభ్యునకు ప్రొఫెసర్లుతో బాధో, చెడ్డ అనుభవం కలిగిందో నాకు తెలియదుగాని వ్యక్తిగతంగా ఒకరిద్దరి అనుభవము లతో యీవాడు యూనివర్శిటీ శాసనాలు తయారు కాకూడదని మనవి చేస్తున్నాను. ఎవరైనా సరే, చెడ్డవాడైనా, అతనికి ఉండే అధికారం గుర్తించాలి.

Mr. Speaker: The hon. Member is requested not to refer to anything said by any member in the Select Committee. Please go on.

Dr. M. Chenna Reddy: I thought, the Select Committee's Report was under consideration. It is not what any member said in the Committee; it is what has been stated in the Report. I want to show there is no force in that argument, so that on account of an individual's bitter experience or unhappy experience, it should not mean that ultimately the strength in the Senate should be reduced to 2/3 from the present strength.

Mr. Speaker: If it is mentioned in the Report that is given, I have no objection.

Dr. M. Chenna Reddy: I thought ...

Mr. Speaker: I did not go through it so carefully. Please go on.

శ్రీ ఎమ్. చెన్నారెడ్డి : యూనివర్శిటీయొక్క పరిపాలనతో, యూనివర్శిటీ యొక్క వ్యవహారధోరణితో సంబంధం ఉన్నవారు యీ సెనేట్‌లో ఎన్నుకోబడేటట్లు చూడాలనే ఆలోచన ఉండటం సహజము. ఆ విధముగా ఆలోచించినపుడు ప్రొఫెసర్సుకు యూనివర్శిటీతో ఎంతో సంబంధం ఉంటుంది. అందుచేత సెనేట్‌లో ప్రొఫెసర్సు సంఖ్య తగ్గించకూడదని నేను మీతో మనవిచేస్తున్నాను. లోకల్ బాడీస్, పంచాయితీ కమిటీస్ ద్వారా అందరిని తీసుకువచ్చి యీ యూనివర్శిటీ వ్యవహారాలలో ప్రవేశపెట్టటం అర్థం కాకుండా ఉంది ఒక ప్రక్క, యూనివర్శిటీ వ్యవహారాన్ని ఎకెడమిక్‌గా ఉంచి నామినేషన్స్ పద్ధతి పెడతామని చెబుతూ, మరొకప్రక్క, డిస్ట్రిక్టుబోర్డ్సులో ఉన్న (అందులో ఖర్మం చాలక, తెలంగాణాలో ఎన్నికలు కానటువంటి డిస్ట్రిక్టుబోర్డ్సులో ఉన్న) నామినేటెడ్ మెంబర్సునుకూడ (రేపో మాపో యీ డిస్ట్రిక్టబోర్డ్సును తీసివేస్తాము, అందుకు కొత్తగా బిల్లు తెస్తున్నాము, అని చెబుతూండే యీ సమయములో) ఆ నామినేటెడ్ మెంబర్సునుకూడ యీ ఎన్నికలలో పాల్గోవాలని చెప్పి పట్టుదల చూపించటం అర్థం కాకుండా ఉన్నది. ఈ లోకల్ బాడీస్‌లో ఉంటేటటువంటివారిని ఇంత పెద్ద సంఖ్యలో తెచ్చి, అందుకు ప్రధానంగా యీ ప్రొఫెసర్సు సంఖ్యను తగ్గించటంవల్ల మన యూనివర్శిటీ ఎడ్మినిస్ట్రేషన్‌ను ఏవక్కకు తీసుకుపోవాలని ప్రయత్నాలు చేసి, దారిచూపిస్తున్నామో, మన గుండెపైన చేయిపెట్టుకొని ఇవాళ కాకపోయినా, రెండు సంవత్సరాల తర్వాతనైనా ఎన్నికలకు పోయినప్పుడు చెప్పుకోవలసిన పరిస్థితి ఉంటుందనేది మనం ఎన్నడూ మరువకూడదు అనికూడ నేను మనవిచేస్తున్నాను. "మేము యీనాడు లోకల్ బాడీస్‌ను Placate చేస్తున్నా"మని వెనకటిసారి ఒక పెద్దమనిషి చెప్పాడు. ఇది లోకల్ బాడీస్‌ను చిన్నచూపుతో చూడటం కాదు. ఈ లోకల్ బాడీస్‌కు ఇవ్వవలసిన అధికారాలు మీరు ఇవ్వండి. వారికి ఇవ్వవలసిన అధికారాలు ఇచ్చే సమయంలో మాత్రం, యీ పెద్దమనిషి కనబడకుండా, మాట్లాడకుండా, నెమ్మదిగా, కన్ను మూసికొని సీట్లో కూర్చుంటాడు. "ఫలానావారు లోకల్ బాడీస్‌ను అగౌరవపరుస్తున్నారు; లోకల్ బాడీస్‌కు ఇచ్చే ప్రత్యేకస్థానం పోగొడుతున్నారు" అని చెప్పటానికి వీనుకొనుట సరైనది కాదు. యూనివర్శిటీతో సంబంధం ఉన్నవారు ఎక్కడైతే ఉన్నారో, వారందరిని తీసుకురావలసిన

అవసరం ఉంటుంది. కాని అందరిని తీసుకువస్తామని చెబితే, మనవెనక పనిచేస్తున్న కార్యకర్తలందరిని అసెంబ్లీలోకి తిసుకువచ్చి కూర్చోబెట్టుకొంటామంటే ఎట్లా ఉంటుందో, అట్లాగే యీ విషయంలో ఉంటుందని నేను మనవిచేస్తూ, సెనేట్‌లో యీనాడు ప్రొఫెసర్ల సంఖ్య తగ్గించటానికి ఏమాత్రం సబబైన, సరైన కారణాలు కనుపించటంలేదని తెలియజేస్తున్నాను. కనుక మంత్రిగారు యీ విషయం గురించి తిరిగి ఆలోచించాలని నేను మనవిచేస్తున్నాను.

తరువాత రూల్సు ఆఫ్ ఎడ్మిషన్స్‌చేసే అధికారం సిండికేట్‌కు యిచ్చారు. ఆంధ్ర తెలంగాణా ప్రాంతాలు ఇంటిగ్రేట్ అవుతున్న సందర్భంలో, ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ఏర్పడుతున్నసమయంలో, తెలంగాణాలోఉన్న ప్రజలకుఉన్న భయాలను తొలగించుటకు కొన్ని అభయాలు ఇచ్చి, కొన్ని ప్రత్యేక సౌకర్యాలు కల్పిస్తామని చెప్పిన పెద్దమమ్యులు ఖ్లా క్ పేపర్స్‌మీద సంతకాలు పెట్టించివారేసిన రోజుల్లో ఉద్భవించింది యీ రీజనల్ కమిటీ ఈ రీజనల్ కమిటీకి ఉన్న అధికారాలలో "ఎడ్మిషన్స్ టు ఎడ్యుకేషనల్ ఇన్‌స్టిట్యూషన్స్" అనే దానికి రూల్సుచేసే అధికారం ఒకటి ఉన్నది వారంరోజులక్రితం, యీ నెల 19వ తేదీన రీజనల్ కమిటీలో చర్చ జరిగినపుడు, ఆనాడు రూల్స్ ఆఫ్ ఎడ్మిషన్స్ గురించి చర్చ వచ్చినపుడు "యూనివర్సిటీ అటానమస్ బాడీ; దానిపైన మాకు అధికారం లేదు; మేము దానికి చాలా దూరంగా ఉంటాము; మర్యాదగా ఉంటాము; మడికట్టుకొంటాము; మాట్లాడము; మమ్మల్ని అంటుకోనివ్వము" అని చెప్పిన విద్యాశాఖామంత్రిగారికి, ఈ బిల్లులోని 28వ సెక్షన్‌లో 'to make regulations regarding the admmission of students to the University' అని ఉన్నప్పుడు వారు అధ్యక్షులుగా ఉండి, యీనివేదిక సమర్పించినపుడు, రీజనల్ కమిటీకి ఉన్న యీ సహజమైన అధికారాన్ని (ఎన్నో అధికారాలు లేకుండా, కొద్ది అధికారాలు మాత్రమే ఉన్న యీ రీజనల్ కమిటీకి) ఉన్న అధికారాన్ని యీ బిల్లులో చేర్చటానికి వారికి ఎందుకు తోచలేదో, నాకు ఇప్పటికీ చాలా బాధగా ఉన్నది. అందుకనే, దానికి తగిన సవరణ ఇదివరకే కొందరు గౌరవసభ్యులు మీకు అందజేశారు. దానికి సంబంధించిన క్లాజుపై చర్చ జరిగేటప్పుడు, యీ రీజనల్ కమిటీకి ఉన్న అధికారాన్ని పోగొట్టుకోకుండా చూసుకోవాలనే విషయాన్ని యీ హౌస్ దృష్టికి తేవటానికి నేను మీతో మనవిచేస్తున్నాను.

నేను ఇంతకుపూర్వము చెప్పిన సలహానే తిరిగి మనవిచేసుకోవాలని నాకు అనిపిస్తున్నది. ఈ బిల్లు నిజానికి న్యాయంగా లేదు. ఇప్పుడున్న అవసరాలకు సరిపోయేటట్లుగా లేదు. యాస్పిరేషన్స్‌కు తగ్గంతగాలేదు. అందుకని, ఇప్పటికైనా విద్యాశాఖామంత్రిగారు ముందుకు వచ్చి, దీనిని తిరిగి ఆలోచించటానికి

అవకాశం కోరేటటువంటి ఒక ప్రపోజల్ తెస్తే, వారిని ఎంతో హృదయపూర్వకంగా అభినందించటానికి నేను సిద్ధంగా ఉన్నాను. ఇదివరకు ఆంధ్ర యూనివర్సిటీలో, తిరుపతి యూనివర్సిటీలో ఏవిధంగా వైస్-చాన్సలర్ నియామకం జరుగుతున్నదో, అదేవిధంగా యీ యూనివర్సిటీలోకూడ జరగనివ్వండి. అనాడు ఆంధ్రప్రదేశ్ హోమ్ మినిస్టర్ ఇచ్చిన వాగ్దానాన్ని పూర్తిచేయటానికి అవకాశాలు ఇవ్వండి. ఈనాడు హోమ్ మినిస్టరును అప్రతిష్ఠకు పాలుచేసి, ఇచ్చిన మాటకు వెనక్కినోయి, విద్యార్థులకు ప్రభుత్వముయొక్క మాటలపైన విశ్వాసము లేకుండాపోయే ఒక వాతావరణము నిర్మాణము చేయుట యీ ప్రభుత్వానికి ఎప్పటికీ మంచిదికాదని నేను మంత్రిగారికి ఒక మిత్రునిగా సలహా చెప్పదలచుకొన్నాను. అందుచేత యీ బిల్లుపైన ఇంకా దీర్ఘంగా ఆలోచించి, ఇంకా విశాలమైన బిల్లును వచ్చే బడ్జెట్ సెషన్‌లో తీసుకువస్తే బాగుంటుందని నేను తిరిగి మనవిచేస్తున్నాను. సెనేట్స్, సిండికేట్స్, ఆంధ్రయూనివర్సిటీవారు, తిరుపతి యూనివర్సిటీవారు అందరూ ఇప్పుడు ప్రభుత్వం అనుసరించబోతూన్న విధానానికి తమఅభిప్రాయం వ్యతిరేకంగా చెప్పినప్పటికి, వారి అభిప్రాయాన్ని లెక్కపెట్టకుండా ప్రవర్తిస్తూ, "అసెంబ్లీవారు తమకు బలము ఉంది కాబట్టి పోతున్నారు" అని చెప్పి, మొత్తం అసెంబ్లీకి, అందులో కాంగ్రెసు పార్టీకి అప్రతిష్ఠరాకుండా చూసుకోవాలని, ఒక కాంగ్రెసు కార్యకర్తగా నేను ప్రత్యేకంగా మనవిచేస్తున్నాను డెమాక్రసీని రక్షించాలనే విశ్వాసం జవహర్లాల్‌కు ఉంది కాబట్టి డెమాక్రసీ రక్షింపబడుతుందనే ధైర్యం మాకు ఉన్నదని గోపాల కృష్ణయ్యగారు అన్నారు. డెమాక్రసీని రక్షించేబాధ్యత కాంగ్రెసుకు ఉన్నదనేది నిరూపించడానికి ప్రయత్నిస్తూ, డెమాక్రసీని నాశనంచేసే దుర్గతి ఆజవహర్లాల్ యొక్క యీ కాంగ్రెసుకు పట్టకుండా చూసుకోవాలని మనవిచేస్తూ, అధ్యక్షులవారికి నా కృతజ్ఞతలు తెలుపుకొంటూ ముగిస్తున్నాను.

*శ్రీ వి. ఎల్లారెడ్డి : అధ్యక్షా, సెలక్టుకమిటీ రిపోర్టురూపంలో యీనాడు మన ముందరకు యీ బిల్లు వచ్చింది. ఈ బిల్లుచూస్తే నాకు ఒక అభిప్రాయం కలుగుతున్నది. నాకు ఒక అనుమానంకూడ ఉదయిస్తున్నది. ప్రజాతంత్రపథంలో మనం ముందుకు అడుగువేస్తున్నామా, వెనక్కు అడుగువేస్తున్నామా అన్న అనుమానం నాకు కలుగుతున్నది ఈ బిల్లు చూసిన తర్వాత మనము వెనకకే అడుగువేస్తున్నామని స్పష్టంగా అర్థము అవుతున్నది. ప్రజాతంత్రసిద్ధాంతాలను గురించి, సూత్రాలనుగురించి ఊరికే వల్లించినంతమాత్రమున లాభము లేదు. వాటిని అమలుజరపటములో మనము దీక్ష చూపించాలి. ప్రతి విషయంలోను మనం ప్రజాతంత్రసిద్ధాంతములను, ప్రజాస్వామికసూత్రాలను, పట్ట

తులను అనుసరించి వాటిని అమలులో పెట్టినపుడే, యీ ప్రజాస్వామిక పద్ధతులపైన, ప్రజాస్వామిక భావాలపైన ప్రజానీకానికి విశ్వాసము ఏర్పడి, వాటిపైన ప్రజల భావాలు బలపడి, గట్టి పునాదులు ఏర్పడతాయి ఎప్పుడైనా, ఎక్కడైనా నియంతృత్వధోరణి తలయెత్తినట్లయితే, దానికి ఆస్కారం లేకుండా, వాటికి ఏమాత్రం స్థానంలేకుండా చేయటానికి అప్పుడే అవకాశం ఉంటుంది. అట్లా కాకుండా మనం క్రమక్రమంగా ప్రజాస్వామిక పద్ధతులకు, సూత్రాలకు నీళ్ళు వదలినట్లయితే మన దేశం భవిష్యత్తులో పురోగమించటానికి అవకాశం లేకుండా పోతుంది. ఈ దృష్టితో ప్రతివారు ఆలోచించాలి. ఇప్పుడు ప్రజాతంత్రపద్ధతులు లేనటువంటిచోట్లకూడ, ప్రజాతంత్రపద్ధతులను ప్రవేశపెట్టటానికి తీవ్రంగా కృషిచేయాల్సి ఉంటుంది. మన దేశంలో ఉన్న కొన్ని సంస్థలలో ప్రజాస్వామికపద్ధతులు లేవు. అటువంటిచోట్లకూడ ప్రజాస్వామికపద్ధతులను అమలులోకి తీసుకురావాలి. ఇదివరకు, బ్రిటిష్ సామ్రాజ్యవాదులద్వారా సంక్రమించిన కొన్ని సంస్థలలో ప్రజాస్వామిక పద్ధతులు లేవు. అటువంటి వాటిల్లోకూడ మార్పులు తీసుకువచ్చి, ప్రజాస్వామిక మార్గంలో అవి ఉండేటట్లు చూడాలి. అందుకు మనం తీవ్రంగా కృషిచేయవలసిన యీ సమయంలో, మనం దురదృష్టవశాత్తు అందుకు ప్రయత్నించక, పైగా, తిరోగమనాన్ని చేస్తున్నామని నేను మనవిచేయదలచుకొన్నాను.

ఇప్పుడు యీ బిల్లును బట్టిచూస్తే మనము ప్రజాస్వామిక పద్ధతులకే స్వస్తిచెప్పడం జరుగుతున్నది Osmania University Act లోను, Charter లోను ఉన్న పద్ధతిని మార్చి ప్రజాతంత్ర పద్ధతుల కనుగుణ్యముగ మార్పులు తీసుకునిరావలసిన అగత్యము ఉన్నది. ఆవిధముగ చేస్తే బలపరచినవారు ఎవరు ఉండరు. అందరుకూడ బలపరుస్తారనే నా నమ్మకము. ఈ బిల్లు ప్రజాస్వామ్య విధానానికి గొడ్డలిపెట్టుగా ఉన్నది. ఆంధ్రాయూనివర్సిటీలోను, వెంకటేశ్వరా యూనివర్సిటీలోనున్న ప్రజాతంత్ర పద్ధతులకు స్వస్తిచెప్పుటకు పూనుకొంటున్నారని నేను అభిప్రాయపడుతున్నాను. దీనిని చూచిన నాకు ఒక సామెత జ్ఞాపకము వస్తున్నది. 'కొండనాలుకకు మందువేయబోతే, ఉన్న నాలుక కాస్త ఊడిపోయిందట' ఆవిధముగ ఉన్నది యీ బిల్లు. కాబట్టి యిలాంటి బిల్లును మానివేయాలని అంటున్నాను. యూనివర్సిటీల విషయములో ప్రజాస్వామిక సూత్రాల కనుగుణ్యంగా పరిపాలన సాగిస్తేనే, విద్యావ్యాప్తి విషయములో మనము పురోగమించటానికి వీలవుతుంది; విద్యావేత్తలుకూడ ఆమోదించగలుగుతారు; ప్రజలుకూడ హర్షిస్తారు. ఇంకను Universities ను అభివృద్ధి చేయాలనే కుతూహలము గలవారియొక్క ఆమోదముకూడ పొందటానికి

వీలుఅవుతుంది. ఆ పద్ధతులలో యూనివర్సిటిలలో సరియైన standards పెట్టిన, విద్యాప్రథములో పురోగమించటానికి అవకాశముంటుంది ఆవిధముగ కాకుండా ఇూ బిల్లు ప్రజాతంత్రపద్ధతులకు వ్యతిరేకముగ ఉన్నదిగనుక, దీనిని ఉపసంహరించుకుని మరొక బిల్లును తీసుకునిరావడమే మంచిది. ఇదే అభిప్రాయమును గోపాలకృష్ణయ్యగారు తెలిపారు. కూర్మయ్యగారు కూడ బలపరుస్తూ మాట్లాడారు. అందువల్ల దీనిని ఉపసంహరించుకోవలసినదిగ కోరుతున్నాను.

ఇదిగాక మరొక విషయము కూడ చెప్పదలచుకున్నాను. బ్రిటిషు సామ్రాజ్యవాదులు మన దేశమును ఎంతోకాలము పరిపాలించారు. యూనివర్సిటీల పరిపాలనంతయు తమ చేతులలోనే పెట్టుకుని పరిపాలించారు. కాని England వారి స్వదేశము. అట్టిదేశములో యూనివర్సిటీల పరిపాలన ఇచ్చటి విధముగ జరుపబడడములేదు. అక్కడ ప్రజాతంత్ర సూత్రముల కనుగుణ్యముగ యూనివర్సిటీలు నడపబడుతున్నవి. అక్కడ యూనివర్సిటీల పరిపాలనకున్నూ, మన యూనివర్సిటీల పరిపాలనకున్నూ ఎంతో భేదమున్నది. వారు అక్కడ యూనివర్సిటీలను ప్రజాతంత్ర పద్ధతులలో నడుపుకుంటూ, ఇక్కడ నియంతృత్వ పరిపాలనచేస్తూ వచ్చారు. ఇప్పుడు మనకు స్వాతంత్ర్యము వచ్చింది. ప్రజా పరిపాలన కావాలని ప్రజలు కోరుతున్నారు. ఇంకను ఆ పాత నియంతృత్వ పరిపాలనా విధానమును పట్టుకుని వ్రేలాడుట మంచిదికాదని అంటున్నాను. ఇంగ్లండుదేశంలో యూనివర్సిటీలు ఏవిధంగా నడుపబడుచున్నవో మన గోపాలకృష్ణయ్యగారు ఒక పెద్ద లిస్టును తెచ్చి చదివి వినిపించారు. అక్కడ Chancellor, Vice-Chancellor లు ఎన్నికల ద్వారా నియమింపబడుతున్నారు. నామినేషన్ పద్ధతి లేనేలేదు. యూనివర్సిటీల పరిపాలనలో ప్రభుత్వానికి ఏమాత్రము ప్రమేయములేదు. వారు ఆవిధముగ జరుపుకొనడమువల్ల అక్కడ యూనివర్సిటీల స్టాండర్డు ఎంతో పెరిగి, యూనివర్సిటీలు ఎంతో అభివృద్ధిలోనికి వచ్చినవి. ఆ విషయము మనకందరికీ తెలుసు. కాబట్టి మనము కూడ యూనివర్సిటీల పరిపాలన ప్రజాతంత్ర సూత్రముల కనుగుణ్యముగ జరుపుకొనవలసిన అవసరమున్నది.

తరువాత ఆ దేశములో Senate, Syndicate ల నిర్మాణము ఏవిధముగ జరుగుతున్నదోకూడ గుర్తించాలి. అక్కడ ఉన్న విద్యా సంస్థలకు సరిసమానముగ ఉండే సంస్థలు మనకుకూడ ఇక్కడ ఉన్నవి. పేర్లలో భేదముఉంటే ఉండవచ్చుగాని, మన యూనివర్సిటీలు వాటికి ఏవిధముగాను తగ్గుస్థాయిలో లేవు. మనము విద్యకుండవలసిన standard ను పెంచుకోవలసిన అగత్యమున్నది. అక్కడ యూనివర్సిటీల పరిపాలనకు ఉన్న Senates లోను, Syndicates లోనూ

విద్యావేత్తలే ఎక్కువగ ఉన్నారు. యూనివర్శిటీలలో చదువుకున్న పాత విద్యార్థులకు అందులో స్థానముల నిచ్చారు. విద్యాభివృద్ధి కొరకు standard ను పెంచుటకై Universities యొక్క పరిపాలనా విధానములు (policics) తెలిసిన విద్యావంతులకే ఎక్కువగా స్థానము లివ్వబడినవి ఇక్కడ యూనివర్సిటీలకు ఉన్న Senates లోను, Syndicates లోను Ex-University students కు స్థానములు ఏర్పాటు చేయలేదు.

అధ్యక్షా! నేను చెబుతున్న ఉపన్యాసమును విద్యాశాఖ మంత్రిగారు వినిపించుకోకుండా మరొకచోట ఎక్కడనో కూర్చుని ఇతర సభ్యులతో మాట్లాడుతున్నారు.

మిస్టర్ స్పీకర్ : మంత్రిగారు వింటారు.

శ్రీ యస్. బి. పి. పట్టాభిరామారావు : నా రెండు చెవులు పనిచేస్తూనే ఉన్నవి.

శ్రీ బి. ఎల్లారెడ్డి : కనీసము నేను చెప్పే విషయమునైనా మంత్రిగారు వింటే మంచిదనుకుంటాను. ఇతర దేశములలో యూనివర్సిటీలలో ఉండే చెడువిధానములు విడిచిపెట్టి, మంచి సాంప్రదాయములు మనము మన యూనివర్సిటీలలో ఏర్పాటుచేసుకుని వృద్ధికి తెచ్చుకోవాలి. ప్రజాస్వామ్య పద్ధతులలో యూనివర్సిటీలను నడిపించాలి. కాని, మనము ఇంకను బ్రిటిష్ సామ్రాజ్యవాదులు అనుసరించిన పద్ధతులనే పట్టుకొని కూర్చొనడము అనేది పురోభివృద్ధికి ఏ విధముగాను దారితీయదు ఇప్పుడు Vice-Chancellor నియామకమును గురించి పెద్ద ఆందోళన జరుగుతున్నది. బ్రిటిష్ సామ్రాజ్యవాదులు తమ పరిపాలనను దృఢతరము చేసుకొనుటకు ఎన్నో నియంతృత్వ విధానములు అవలంబించియున్నారు. ఈనాటి పరిస్థితులను బట్టి మనకు అవి అక్కర లేదు. అవి త్వరలో మార్చుకోవాలి. ఈ విషయమును గురించి సభ్యులు చెప్పారు. డాక్టరు చెన్నారెడ్డిగారు. గోపాలకృష్ణయ్యగారు వగైరాలు కూడ చెప్పారు. మంత్రిగారు ఎప్పుడు చెప్పినా రాధాకృష్ణన్ కమిటీ రిపోర్టును guidance గా తీసుకుని యూనివర్సిటీల పరిపాలన సాగించుటకు ప్రయత్నిస్తున్నామని అన్నారు. కాని ఈ బిల్లులోని provisions అన్నీ చూస్తే దానికి భిన్నముగా జరగబోతున్నది. ఈ విషయమునుగురించి చెన్నారెడ్డిగారు మాట్లాడుతూ విశదముచేశారు. Vice-Chancellor నియామకము అక్కడ యూనివర్సిటీవారే చూచుకోవాల్సి ఉంటుంది. అది వారి యొక్క బాధ్యతగా గుర్తించాలి. అప్పుడే Vice-Chancellor పదవికి ఉండే గౌరవ ప్రతిష్టలు నిలుపుకోగలుగుతారు. ప్రభుత్వం నామినేషన్ ద్వారా

అంగులో జోక్యము కలుగజేసుకోవడము సమంజసము కాదు ఈ విషయము రాధాకృష్ణన్ కమిటీవారి రిపోర్టులో స్పష్టముగ చెప్పబడియున్నది Syndicate ఎవరి పేరును సూచించుతారో, వారినే నియమించవలెనని ఆ రిపోర్టులో స్పష్టముగ చెప్పబడియున్నది అట్లా కాకుండా సిండికేటువారు ఇద్దరి పేర్లు, ప్రభుత్వంవారు ఒకే పేరు చేర్చి ఒక pannel గా గవర్నరుకు పంపితే, ఆయన అందులో ఒకరిని Vice-Chancellor గా appoint చేయవలెనన్నట్లుగా బిల్లు తెచ్చారు. ఆ విధముగా ఐతే, గవర్నరుగారు ప్రభుత్వంవారు పంపిన పేరుగల వారినే నియమిస్తారు ఇది ప్రజాతంత్ర పద్ధతి అని ఎట్లా చెప్పగలము? ఈ విధానము పనికిరాదని అంటున్నాను.

Syndicate లో వారు ఏ ఒక్కరిపేరు సూచిస్తారో ఆ ఒక్కరినే నియమించవలసి ఉంటుందని దానిలో స్పష్టంగా ఉండాలి. ఒకవేళ ఆ పేరు విషయంలో వారికేదైన అనుమానం వస్తే మళ్ళీ refer చేయవచ్చునే గాని కొత్త పేరు సూచించడం గాని, లేక తమ యిష్టమైన వారిని నియమించడం గాని జరగడానికి వీలులేదు తరువాత మళ్ళీ ఏ పేరు వస్తే వారినే నియమించాలి. ఇది దానిలో ఉన్నటువంటి విషయం. కాని ఇక్కడ దీనిలో రూపొందించింది, దానికి పూర్తిగా వ్యతిరేకంగా ఉన్నది. వీటి నిర్మాణం విషయమై చాలమంది సభ్యులు చెప్పారు. Senate లో గవర్నరుచేత nominate చేయబడ్డటువంటి వారు 15 మంది ఉంటారు Officers, Secretaries, గవర్నరు చేత nominate చేయబడ్డటువంటి వారు, అంతా కలిసి దాదాపు 25 మంది ఉంటారు. ఇంకొక University లో ఒకరిద్దరు తగ్గితే తగ్గవచ్చు కాని మొత్తం మీద 25 మంది ఉంటారు రాధాకృష్ణన్ కమిషన్ రిపోర్టు ప్రకారము Chancellor ను నియమించేటటువంటి వారు ఆరుగురి కంటే ఎక్కువ ఉండ కూడదు. ఇక్కడ చూస్తే ఆ సంఖ్య దాదాపు 25 దాకా పెరిగిపోయింది. అంతేకాదు. Syndicate విషయంలో చూచినా ఇదేపద్ధతి. Syndicate లో 21 మంది దాకా ఉండవచ్చునని సూచించారు ఒక్కొక్కచోట 20 కూడా ఉండవచ్చునని చెప్పారనుకోండి. కాని వారియొక్క స్పష్టమైన అభిప్రాయం- 21 అని. ఆ 21 లో 15 గురు ఎన్నికైనవారు ఉంటారు. University కి సంబంధించిన వారు ఒకరు ఉంటారు.

మిస్టర్ స్పీకర్ : ఇవ్వాళ మాట్లాడదలచిన వారి పేర్లు పంపించకపోతే రేపు పిలవడం చాల కష్టం. అప్పుడు వచ్చి నన్ను పిలవలేదంటే లాభంలేదు. కొన్ని పార్టీలవారు వారి పేర్లు పంపించలేదు.

I want all the names to be sent to-day. I would request the whips of all parties to send the names of their party numbers who want to speak to-day so that I may allot time according to the number. Unless the names are received by me to-day before 1 O'clock, I am not going to call them to-morrow.

శ్రీ బి. ఎల్లారెడ్డి: ఇంకొక అయిదుగురు వేరేవిధంగా వచ్చినవారు చూడా ఉంటారు. అందులో ముగ్గురు nominate చేయబడ్డవారు ఉంటారు. ఉస్మానియా యూనివర్శిటీ బిల్లు చూచినట్లయితే Syndicate నిర్మాణం విషయంలో ఆరుగురు ఎన్నికైనవారు ఉంటారు. 8 మంది nominate చేయబడ్డవారు ఉంటారు. అంతా కలసి మొత్తం 14 మంది ఉంటారన్నమాట. అక్కడ మొత్తం 21 మందిలో ముగ్గురే nominate చేయబడ్డటువంటి వారు ఉంటారు. ఇక్కడ మొత్తం 14 గురిలో 8 మంది nominate చేయబడినటువంటి వారు ఉంటారు. దానికి దీనికి ఎంతో తేడా ఉంటున్నది. దానిని పూర్తిగా వమ్ము చేసే విధంగానే దీనిలోని నిబంధన పెట్టడం జరిగింది. ఈ విధంగా సర్వాధికారాలు తమ చేతులలో ఉంచుకోవడం జరిగింది. దీనికి Head of the Institution ఎవరు? గవర్నరు. ఆ గవర్నరు ఏవిధంగా వ్యవహరిస్తారనేది అందరికీ తెలిసిన విషయమే. Universityకి సంబంధించిన విషయాలలో స్వతంత్రంగానే వ్యవహరిస్తారని వారు చెప్పినప్పటికీ అట్లా స్వతంత్రించి వ్యవహరించడానికి వీలైనది కాదు Head of the State దానికి Chancellor గా ఉంటున్నారు. కాని individual capacity లో అక్కడ ఉండడంలేదు. కాబట్టి ఆ విధంగా వారు చెప్పే మాటలలో పసలేదు. Independent గా ఉంటారని చెప్పితే ఆశ్చేపణకరంగా ఉంటుంది. అందుచేత అది సరైనటువంటి విషయంకాదు. ఆవిధంగా ప్రభుత్వం Chancellor గారిని Head of the Institution గా పెట్టుకొని సర్వాధికారాలు తమ చేతులలో ఉంచుకొంటున్నారు. Chancellor కు అనేకమైన అధికారాలు ఉన్నాయి. Syndicate చేసినటువంటి నిర్ణయాన్ని త్రోసిపుచ్చవచ్చు. అమలు జరుపకపోవచ్చు. వారు మంజూరు చేయకపోయినట్లయితే అవి అలాగే ఉండిపోతాయి. ఈవిధమైనటువంటి అధికారాలన్నీ Chancellor కు ఉన్నాయి. ఒక్క Chancellor ద్వారా తమ అధికారాలన్నీ చెలాయించుకోవడం జరగదని Pro-Chancellor అనే పదవినొకదానిని సృష్టించారు. మొట్ట మొదట House ముందుకు బిల్లు వచ్చినప్పుడు Pro-Chancellor అనే దానిని తీసివేశారు. Select Committee లో దానిని మళ్ళీ చేర్చారు. దీనివల్ల Pro-Chancellor అనే పేరుతో మంత్రివర్యులే అక్కడ తిష్టవేసుకుని కూర్చోవచ్చు. గవర్నరుగారే Chancellorఅయితే day to day వ్యవహారాలలో జోక్యంకలుగ

జేసుకోడానికి వీలుండదేమోనని, తమ యిష్టంవచ్చిన విధంగా యూనివర్సిటీ వ్యవహారాలునడిపించడం కొరకు మంత్రివర్యులే అక్కడఉంటే బాగుంటుందని కొని Pro-Chancellor కూడ ఉండాలనే సూచన తీసుకొచ్చి దానిలో చేర్చడం జరిగింది. దీనిని autonomy అంటారా ? Autonomy అంటే ఏమిటి ? "పెట్టు పేరు చెప్పి కాయలు కోసుకున్నట్లు"గా పేరుకేమో autonomous అని చెప్పడం, practice లో Government పరంగానే అన్నిపనులు నడిపించుకోవడం జరుగుతున్నది. ప్రజలకు అసెంబ్లీ బాధ్యత వహించవలసి వచ్చినప్పుడు మాత్రం మంత్రిగారు "University is an autonomous body, మాకేమీ సంబంధంలేదు. మేము అందులో జోక్యం కలుగజేసుకోము" అని చెప్పడం జరుగుతున్నది. కాని practice లో మరోవిధంగా జరుగుతున్నది. ఇది చాల విపరీతమైనటువంటి విషయం. ప్రభుత్వం ఈ ధోరణిని వదులుకోవలసిందని మనవి చేస్తున్నాను. ఈ బిల్లు చట్టం అయినట్లయితే జరగబోయేది ఏమిటి ? మంత్రివర్గంవారు University వ్యవహారాలలో జోక్యం కలుగజేసుకోడానికి పూర్తి అవకాశాలు కలుగుతాయి. వారు కలుగజేసుకున్న విషయాలను ఎవరూ question చేయడానికి వీలుండదు. ఎందువల్ల ? అంటే 'autonomous body' అని చెబుతారు. ప్రజలకు ఇలా చెప్పడానికే ఉపయోగపడుతుంది. అక్కడ జరిగేదెమో అక్కడ జరుగుతుంది. ఇక్కడేమో యిట్లా చెబుతారు. ఈ విధంగా ఉభయభ్రష్టత్వం ఏర్పడుతోంది. కాబట్టి యింత వైపరీత్యాలతో కూడుకున్నటువంటి బిల్లును మనం ఆమోదించడానికి వీలులేదు. సభలో మాట్లాడిన వారి అభిప్రాయాలనుబట్టి చూస్తే ఎవరికి కూడ యిది ఆమోదకరంగా లేదు. ఆంధ్ర ప్రదేశ్‌లో ఉన్నటువంటి విద్యావేత్తలందరి అభిప్రాయమును, ప్రజల అభిప్రాయాలను, అసెంబ్లీ సభ్యుల అభిప్రాయాలను గమనించి, మొత్తం ప్రజల యొక్క ధోరణి ఏ విధంగా ఉన్నదో ఆలోచించండి. అసలు మనం ప్రజాతంత్ర పద్ధతులలో నడుచుకోవాలా ? నియంతృత్వ ధోరణిలో నడుచుకోవాలా ? ఈ బిల్లులో ఉన్నటువంటి విషయాలలో నియంతృత్వపు పోకడలే స్పష్టంగా కానవస్తున్నాయి. కూర్మయ్యగారు చెప్పినటువంటి దానిని మనం గుణపాఠంగా తీసుకోవలసి ఉంటుంది. ఇతర దేశాలలో Military dictatorship వస్తున్నటువంటి విషయాన్ని జాగ్రత్తగా ఆలోచించి మన దేశంలో అటువంటిదిరాకుండా చేయడం కొరకు ప్రజాతంత్ర భావాలను గట్టి పునాదుల మీద వ్యాపింపజేసి, ప్రజలను ఆ మార్గంలో educate చేయడానికి అవసరమైన చర్యలు తీసుకోవలసి ఉంటుంది. మనం రూపొందించేటటువంటి సంస్థల విషయంలోను, వాటి నిర్మాణం విషయంలోను కూడ ఈ భావాలనే అమలు జరిపి అందరికీ చక్కటి

మార్గాన్ని చూపెట్టవలసి ఉంటుందని మనవిచేస్తూ నేను సెలవు తీసుకుంటున్నాను

శ్రీ యస్. వెంకయ్య (అద్దంకి): అధ్యక్షా! ఈ బిల్లు సెలక్టు కమిటీలో ఉన్నతమైన మార్పులు చేయబడి బయటపడుతుందేమోనని మేము ఆశించాము. కాని, ప్రజలకు దూరమయ్యే ధోరణిలోనే సవరణలు చేయబడినాయి. కేంద్రీకరణ విధానంవల్ల ప్రజలకు సన్నిహితులము కాలేమని, పటిష్టమైన పరిపాలన నడుపుకోడానికి అవకాశం ఉండదని చాలామంది అభిప్రాయపడుతున్నారు. చివరకు విద్య విషయంలో కూడా ప్రభుత్వం అధికారం తీసుకోడానికిగాను వైస్-ఛాన్సలర్ ఎన్నిక విధానంలో కొత్తగా ఆలోచిస్తున్నారేమోననే అనుమానం కలుగుతున్నది ఇప్పుడు ఆంధ్ర విశ్వ విద్యాలయంలో వైస్ ఛాన్సలరు ఎన్నిక విధానం ఉన్నది. వివిధ రాష్ట్రాల యూనివర్సిటీలలో వివిధ పద్ధతులున్నాయి. ఆ విధానాలన్నీ సమంజసం కావా? ఆ విశ్వవిద్యాలయాలలో ఉత్తమమైన పరిపాలన లేదా? ఉత్తమమైన వైస్ ఛాన్సలర్సును ఎన్నుకోవడం జరుగుటలేదా? మద్రాసులో ఉన్న విధానంకూడా సరైనదికాదా? ఆ విధానాల నన్నింటిని యీనాడు ఎందుకు అవతలకు నెట్టుతున్నారు? అనేకమంది ప్రజలు విపిధపార్టీలు శీర్షంగా విమర్శిస్తున్నను, ఉండకూడదు అనుకున్న విధానాన్ని ఇప్పుడు ప్రవేశపెట్టవలసిన అవసరం ఏమివచ్చింది? జాగ్రత్తగా ఆలోచించితే, ఇది కేంద్రీకరణానికీ, నియంతృత్వానికీ దారి తీస్తున్నదనే భావం కలగడానికి ఆస్కారం కలుగుతున్నది. ప్రభుత్వవారు, యీ విషయాన్ని గ్రహించి మామూలుగా, ఎన్నిక విధానాన్ని తీసుకునిరావడానికి సవరణ తెస్తారని నేను ఆశిస్తున్నాను. ఈ బిల్లులోవున్న విధానాన్ని అనుసరించితే ప్రజలకు సన్నిహితం కాలేమని చాలామంది అభిప్రాయాలు తెలుపుతున్నవి కాబట్టి యీ విధానాన్ని వెంటనే విరమించి వెంటనే ఎన్నిక విధానాన్ని తేవలసినదిగా నేను కోరుతున్నాను

బోధనా భాష ఏది ఉండాలి అని ఆలోచించేటప్పుడు ప్రజలు ఏభాష వారు అనేదికూడా గుర్తించాలి. ప్రపంచంలోని ప్రధానమైన భాషలలో ఒకటిగానూ, భారతదేశంలో రెండవ భాషగానూ ప్రసిద్ధికెక్కిన తెలుగుభాష యీనాడు పరిపాలన భాషగా వర్ధిల్లలేదంటే ఇది నిజంగా చాలా విచారకరమైన విషయం. తెలుగులో సాంకేతిక పదాలు లేవు అంటారా? లేకపోతే ఏభాషలో ఉన్నాయో ఆ భాషలోని ఆ పదాలను అట్లనే స్వీకరించవచ్చు. దానికి ఏమీ అభ్యంతరం చెప్పవలసిన పనిలేదు. మనకు ఇప్పుడు ఇంగ్లీషుభాష అవసరం ఎందువల్ల కలుగుతున్నది? ఎక్కువవిజ్ఞానం నేర్చుకోడానికి ప్రపంచంతో

సంబంధం పెట్టుకోడానికి అవసరం అవుతున్నది. అటువంటప్పుడు ఇంగ్లీషును మూడవ భాషగా నేర్చుకుంటే మన అవసరం తీరదా? ప్రతి ఒక్కరు తమ స్వంత భాషను దూరంగాపెట్టి ప్రతి విషయాన్ని కూడా పూర్తిగా ఇంగ్లీషుభాష ద్వారానే నేర్చుకోవలసిన స్థితి పట్టవలెనా?

మిస్టర్ స్పీకర్: ఇంగ్లీషు భాష మనం కోరి తెచ్చుకున్న భాషకాదు. మన నెత్తిన బలవంతంగా రుద్దబడిన భాష అది.

శ్రీ ఎన్. వెంకయ్య: అట్లా బలవంతంగా మనమీద రుద్దిన భాషకే అలవాటుపడి ఎందుకు ఉండాలో, దానికి ఎందుకు ప్రాధాన్యం ఇవ్వాలో వాళ్ళకు అర్థం కావడంలేదు. 3 కోట్ల ప్రజలు పరిపాలనతో సంబంధం పెట్టుకోడానికి, విషయాలు తెలుసుకోడానికి కూడా ఇది ఆటంకంగా ఉన్నదని మనవిచేస్తున్నాను. ప్రధానమైన తెలుగుభాషను ప్రథమభాషగానూ, హిందీని రెండవభాషగానూ, ఇంగ్లీషును మూడవభాషగానూ గుర్తించక తప్పవనిపిస్తున్నది. అందరినీ సన్నిహితులుగా చేసుకోడానికి, మనం సన్నిహితులంకావడానికి తెలుగుభాషను ప్రథమభాషగా తప్పనిసరిగా గుర్తించాలి. పరిపాలనభాషగా, బోధనాభాషగా తెలుగు వర్ధిల్లితీరాలి. భారతదేశ పరిపాలన వ్యవహారాలతో సన్నిహితసంబంధం కలిగివుండడానికి హిందీభాషనుకూడా తప్పనిసరిగా స్వీకరించాలి. వైజ్ఞానికంగా, సాంకేతికంగా అభివృద్ధిలో వున్న ఇంగ్లీషును కూడా మూడవభాషగా మనం స్వీకరించాలి. ఇంగ్లీషులో ప్రపంచ వ్యవహారాలకు సంబంధించిన అనేక మంచి పుస్తకాలు ఉన్నాయి మనం దానిని మూడవభాషగా గుర్తించినట్లయితే మన భాషలోలేని గొప్పవిషయాలను తెలుసుకోడానికి వీలుంటుంది అటువంటప్పుడు ఇది ఇంకా బోధనాభాషగా, ప్రథమభాషగా ఉండడం వైపరీత్యం, సిగ్గుచేటు కూడా. ప్రభుత్వం ప్రజలకు విద్యను దూరంచేయడానికి పన్నిన కుట్రలలో ఇది ఒకటి అనిపిస్తున్నది. ప్రజలకు సన్నిహితులం కావడానికి తెలుగును ప్రధాన భాషగా గుర్తించి బోధనాభాషగా చేయాలి. తెలుగులో లేని పుస్తకాలను ఇతరభాషలనుంచి తర్జుమాచేయడం కష్టమైనవిషయమేమీ కాదు, ఉస్మానియా యూనివర్సిటీవారు ఉర్దూలో లేని పుస్తకాలను కొలదికాలంలోనే తర్జుమా చేయించుకోలేదా? ఎక్కువ మందికి తెలిసిన భాషనుంచి తక్కువమందికి తెలిసిన ఇంగ్లీషుభాషకు ఈ యూనివర్సిటీ బోధనావిధానాన్ని కూడా మార్చినారు. ఇది ఆలోచనీయం, విచారకరంకూడ. ఇప్పుడు భారతదేశంలోని యూనివర్సిటీలలో, సాగర్ వంటి కొన్ని యూనివర్సిటీలు బోధనాభాషగా హిందీనే వాడుతున్నవి. హిందీభాషలో వుండే పదాలు తెలుగులో లేవా? ఒకవేళ లేకపోతే ఆ పదాలను ఆ ప్రకారంగానే తీసుకోవచ్చుకదా. అలాగే, ఇంగ్లీషుపదా

లను కూడా నెరుగా తెలుగులోనికి తీసుకోవచ్చుకదా. తక్కువ సంఖ్యలో ఒక భాషను మాట్లాడేవారున్నప్పటికి కూడా ఆ భాషను బోధనాభాషగా చేయడానికి ఎంతోమంది ప్రయత్నాలు చేస్తున్నారు. మన ప్రభుత్వం మాత్రం తెలుగును బోధనాభాషగా చేయడానికి ప్రయత్నించకపోవడం విచారకరం. వైస్-ఛాన్సలర్ నియామకం ఎన్నిక ద్వారానే జరగాలని, బోధనాభాషగా తెలుగును అమలుచేయాలని తగిన సవరణలు చేయాలని కోరుతూ నేను విరమిస్తున్నాను.

శ్రీ కె. సుబ్బారావు (హిందూపూర్-జనరల్): అధ్యక్షా, ఇప్పుడు ఉన్న మూడు యూనివర్సిటీ బిల్లులలోనూ ఉస్మానియా యూనివర్సిటీ బిల్లునుగురించి మనం చర్చిస్తున్నాము. విశ్వవిద్యాలయాలు విజ్ఞానకేంద్రాలని, ప్రజల బుద్ధిబలాన్ని అభివృద్ధి చేసుడానికి ఉపయోగపడే సంస్థలని అందరికీ తెలుసు. ఈ మూడు విశ్వవిద్యాలయాలను ఒకే పంథాలో నడిపి అందరికీ ఉపయోగపడేటట్లు చేస్తున్నందుకు విద్యామంత్రిగారిని నేను అభినందిస్తున్నాను.

ప్రజాస్వామ్యమని, విశ్వవిద్యాలయాలలో ప్రజాస్వామ్యమని అనేకవిధాలైన చర్చలు జరుగుతున్నాయి. అసలు ప్రజాస్వామ్యం అనే పదంయొక్క అర్థమేమిటో తెలియడంలేదు. పూర్వ మెప్పుడో బ్రిటిషువారి పైములో ప్రజాస్వామ్యాన్ని పొందాలని మనం దానిని గురించి చర్చించడం జరిగింది. ఇప్పుడు ప్రజారాజ్యం ఏర్పడింది. ప్రజారాజ్యంలో ప్రజలయొక్క బాగోగులను గమనించి, వారియొక్క అభ్యుదయానికి ఏది మంచిది. ఏది కాదు అని ఆలోచించే అధికారం ప్రజల తరపున ఏర్పడిన మంత్రులకు వచ్చింది.

అన్నిపక్షాల సభ్యులు ఇక్కడను, సెలెక్టుకమిటీలోనూ ప్రతి విషయాన్ని కూలంకషంగా ఆలోచించి నిర్ణయించే ప్రజాస్వామ్యం యిది. అంతేగాని వేరే విధమైన ప్రజాస్వామ్య మేదో సృష్టింపబడినదని ఎవరూ అనుకోవలసిన అవసరం లేదు. విశ్వవిద్యాలయాలలో ప్రజాస్వామ్యం ఏ విధంగా ఉండాలనే విషయంపై కొంత చర్చ జరిగింది. విశ్వవిద్యాలయాలలో ఎవరెవరు ఉండాలి? విద్యావంతులు, విద్యాభిమానులు, ఉదారులైనవారికి ప్రజల తరపున వచ్చేవారికి అభిప్రాయాలలో సాధ్యమైనంతవరకు ఏకీభావం కలుగచేయడానికి అవసరమైన నిర్మాణాత్మకమైన ఒక వ్యవస్థను సృష్టిచేశారు. ఇందులో ప్రొఫెసర్లను ఎక్కువ మందిని తగ్గించారు అనికాని, తగ్గించబోవడం ధర్మంకాదు అనిగాని అనుకోవడం సరికాదు, ప్రొఫెసర్లవల్లనే విశ్వవిద్యాలయాలు నడుస్తాయనుకోవడం తప్పు. అది దురభిప్రాయం.

ప్రొఫెసర్లకు అండగాఉండి, ప్రజాభిప్రాయాన్ని చక్కగానచ్చజెప్పే శక్తి సంపదలు గలిగినవాళ్లు ఉంటేనే తప్ప విశ్వవిద్యాలయాలు చక్కగా నడువవు.

విశ్వవిద్యాలయాలను ప్రొఫెసర్లు మాత్రమే ఉద్ధరిస్తారనుకోవడం మంచిది కాదని మరొకసారి ప్రార్థిస్తున్నాను. ఇప్పుడు వాళ్లకు తగిన స్థానమిచ్చి, మిగిలినదానికి ప్రజాభిప్రాయాన్ని చక్కగా తెప్పగలిగే ప్రజా ప్రతినిధులను తీసుకోనే ఏర్పాటు చేయబడింది. ఇది ప్రజలయొక్క అభ్యుదయానికి చక్కని మార్గమని నేను నమ్ముతున్నాను. దేశంలోని యితర విశ్వవిద్యాలయాలలో అవలంబింప బడుతున్న మంచి పంథానే తీసుకొని యిక్కడ పెట్టడం జరిగింది తప్ప, వేరే విధానమేమీ యిందులోకి తీసుకొనిరాబడలేదు. అన్నిచోట్ల ప్రో-ఛాన్సలర్సు ఉంటూనే ఉన్నారు. అయితే యీ సందర్భంలో కొంతమంది అసలు ప్రో-ఛాన్సలరు ఎందుకు ఉండవలె? ఛాన్సలరు ఎందుకు? అనే విధంగా ప్రశ్నించకపోలేదు. అయితే ప్రో-ఛాన్సలరుగా ఎవరువస్తారో, ఒకవేళ విద్యా మంత్రిగారే వస్తారేమో, అనే విధంగా భయపడవలసిన అవసరంలేదు. నేను విశ్వవిద్యాలయంలో ఉండేటప్పుడు కూడా ఎప్పుడూ విద్యామంత్రి అవుతాడని ఆశించని వ్యక్తి ప్రో-ఛాన్సలరు అయినారు. శ్రీ విక్రమదేవవర్మగారు ప్రో-ఛాన్సలరుగా పనిచేశారు. అట్లనే అనేకమంది ప్రో-ఛాన్సలర్సుగా విశ్వ విద్యాలయాలకు సేవజేశారు. యూనివర్సిటీ అధికారులను చక్కగా నడిపే దాని కొరకు యితడు చాలా అవసరం. అందులో వారొక్కరే వుండాలని ఏమీలేదు. విద్యావేత్తలైన వారందరూ ఉంటారు. లేపు రాధాకృష్ణగారు ఆ ఉద్యోగాన్ని విడిచిపెట్టి మా రాజ్యంలో కావురం చేస్తాను అంటే—అప్పుడు వారే ప్రో-ఛాన్సలరు కావచ్చు. లేకపోతే యింతకుముందు మాట్లాడిన సభ్యు లలో విద్యావేత్త లెవరైనా కావచ్చు. అందువలన యిందులో భయపడ వలసినది, సందేహింపవలసినదేమీ లేదని మనవిచేస్తున్నాను. ఇది ఏమీ కొత్తపద్ధతి కాదు. అన్ని యూనివర్సిటీలలో వుండే పద్ధతినే యిక్కడకూడా ప్రవేశపెట్టడం జరిగింది. అంతేగాని—ఊరికే గగ్గోలువడి వ్యవహరించవలసిన దేమీలేదు.

ఇక వైస్-ఛాన్సలరు ఎన్నిక ఎవరు చేస్తారు, అనే ప్రశ్న ఉన్నది. ఇంతమంది "ప్రజాస్వామ్యం, ప్రజాస్వామ్యం" అని మాట్లాడుతున్నారు. ప్రజా స్వామ్యానికి అర్థమేమిటో ముందు తెలుసుకోవాలని మనవిచేస్తున్నాను. విద్యావేత్తలైన, సమర్థులైన యిద్దరిని సిండికేట్ నామినేట్ చేస్తుంది. తరువాత ఛాన్సలరు ఒకరిని నామినేట్ చేస్తారు. ఈ ముగ్గురిలోనుండి తిరిగి ఒకరిని ఎన్ను కుంటారు, నేను మూడు, నాలుగు ఎలెక్షన్లు చూశాను. ఉన్నతాధికారం వహించే పెద్దమనిషిని ఎలెక్షనులోకి పిలిచి ఈ వ్యవహారాన్ని వదిలించడం ధర్మంకాదు. అందువలన దేశంలో అనేకమైన అనర్థాలు జరగడానికి అవకాశ మేర్పడుతుంది.

ఈ విషయాన్ని నేను అనుభవపూర్వకంగా చెబుతున్నాను. అవకాశం వచ్చినప్పుడు దానిని సవరించాలని అందరి అభిప్రాయం. విద్యావేత్త రాధాకృష్ణ గారు ఉండిన యూనివర్శిటీలోని వ్యవహారాలను కూడా గమనించకుండా, రాధాకృష్ణగారిని చూస్తే మేము భయపడతాము, లేక ఆయన చెప్పిందే వేద వాక్యం అని అనుకోవడం పొరబాటు ఈ విషయాన్ని ఆయనకూడా ఒప్పుకున్నారు ఈ వ్యవహారంలో భయపడవలసిం దేమీ లేదు. సెనేటు విద్యావేత్తలైన యిద్దరిని నామినేట్ చేస్తుందని చెప్పాను. విద్యావేత్తలు కానివారెవరు రారు. అయితే యిప్పుడు మనం ప్రజాస్వామ్య ప్రభుత్వంలో ఉండడంవలన సంతకాలుచేయడం రానివాళ్లుకూడా లోకల్ బోర్డుల్లోను, ఆఖరికి సెనేటులోను కూడా సభ్యులుగా ఉన్నారు, పార్లమెంటులోను ఉన్నారు. ఇక ఆంధ్ర విశ్వ విద్యాలయానికి వైస్‌చాన్సలర్‌గా ఎవరు ఉండాలి? ఉస్మానియా విశ్వవిద్యాలయానికి ఎవరు ఉండాలి? అని నిర్ణయించడానికి అభ్యర్థులను ఎలెక్షన్సులో నిలబెట్టే విధానం మంచిదికాదు.

ఇక విద్యార్థులనుకూడా ఎన్నుకోవాలని శ్రీ చెన్నారెడ్డిగారు చెప్పారు. విద్యార్థులనే గనుక ఎన్నుకున్నట్లయితే తెల్లవారేప్పటికే అంతా 'శ్రీమద్రమా రమణ గోవిందా' అవుతుంది. అదృష్టవశాత్తూ మూడు యూనివర్శిటీలను పరిపాలన చేసే అవకాశం ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వమునకు కలిగింది. ఈ అవకాశాన్ని వినియోగించుకొని ముందు యుగములవారు చక్కని విద్యావంతు లయ్యేటందుకు కృషిచేయవలసి ఉన్నది. మన తరంలో ప్రజాస్వామ్యంలో అనేక మందికి భిన్నాభిప్రాయా లుండవచ్చు, తగాదా లుండవచ్చు. కాని ముందుతరాలవారు న్యాయంగా, నీతిగా, నిష్ఠగా విద్యను అభ్యసించేవిధంగా ఆలోచించాలి. ఎవరు విద్యావేత్తలో, ఎవరు పరిపాలనా సమర్థులో యోచించి అటువంటి వారికి వైస్-చాన్సలరు పదవికి నియోగించడం ధర్మం. అందువలన యిప్పుడు ప్రవేశపెట్టినది న్యాయంగాను, ధర్మంగాను ఉన్నదని మనవిచేస్తున్నాను. ఇవంతా నేను అనుభవపూర్వకంగా చెబుతున్నాను. ఏదో వేదాంతంగా చెబుతున్నది కాదు. అనుభవపూర్వకంగా తెలుసుకొన్న తరువాతనే మూడు యూనివర్శిటీలలోను యీ పద్ధతిని ప్రవేశపెట్టి వ్యవహరించడం మంచిదని నేను చెబుతున్నాను.

శ్రీ చెన్నారెడ్డిగారు కొన్ని విషయాలు చెప్పారు. మూడునాళ్ల ముచ్చటగా ఉండే తెలంగాణా గొడవను ఆధారంచేసుకొని విద్యార్థులను సెలెక్టు చేసుకొనే అధికారం రీజనల్ కమిటీకి వుండవలయునని చెప్పడం న్యాయం కాదు. అసలు ఎవరి మనస్సులలోను యీ అభిప్రాయం రావడం మంచిదికాదు.

సామాన్యంగా యీ యూనివర్సిటీలలో చేరే విద్యార్థులు యిక్కడివారే అయి వుంటారు తప్ప, ఎక్కడినుంచో వచ్చినవారు ఉండరుగదా. మంచి మార్కులు వచ్చిన విద్యార్థులను చేర్చుకొనే అధికారం సెనేటుకు ఉండనేవుంది. అంతగా అవసరమొస్తే అందుకు కమిటీలనుకూడా ఏర్పాటుచేసుకోవచ్చును. కాలేజీలకు కొన్ని కమిటీలను ఏర్పాటుచేశారు వారు ఆ విషయాలను చూసుకుంటారు. అంతేగాని, తెలంగాణా రీజనల్ కమిటీకి యీ అధికారం యిస్తే బాగుంటుం దని చెప్పి ప్రజలలో లేనిపోని భావాలు కలిగించడం, రెచ్చగొట్టడం మంచిది కాదు. ఈ విధంగా ప్రజలకు మహోపకారం చేయబోతామనుకోవడం పొరబాటు. అందువలన ఈ అధికారం తెలంగాణా రీజనల్ కమిటీకి యివ్వ వలసిన అవసరంలేదని నేను మంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను.

ముఖ్యంగా ఈ యూనివర్సిటీని ఎట్లా నిర్మాణం చేయాలనేది చర్చ. ఇప్పుడు చక్కగా పరిపాలన సాగుతున్నదని తెలుస్తున్నది ఉస్మానియా విశ్వ విద్యాలయం మహోన్నతస్థితిలో ఉన్నది. అంతకంటే మహోన్నత స్థితిలో ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయం, అంతకండే మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయం, అంతకంటే ఢిల్లీ విశ్వవిద్యాలయం మహోన్నతస్థితులలో ఉన్నాయి. మన ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లోని మూడు విశ్వవిద్యాలయాలను సమన్వయంచేసి, చక్కగా పరిపాలన చేసేటట్లు చేయాలి. సాధ్యమైనంతవరకు విద్యారంగంలో ఉన్న పెద్దలను వీటిలో చేర్చడానికి ఏర్పాటుచేసి, భవిష్యత్తులో ముందు యుగంవారి యొక్క విద్యార్జనాశక్తిని, విద్యా విజ్ఞాన వికాసాలను అభివృద్ధి చేస్తారని ప్రార్థిస్తూ నేను ఇంతటితో ముగిస్తున్నాను.

*శ్రీ పి. వి. రాజేశ్వరరావు (పిడ్డిపేట): అధ్యక్షా. చాలా కాలంనుంచి నైజాం నవాబుగారు పెట్టిన charter ప్రకారమే ఉస్మానియా విశ్వవిద్యాలయ వ్యవహారాలు నడుస్తూ ఉన్నవి. హైదరాబాదు ప్రభుత్వం కూడా ఈ విషయంలో ఎట్టిబిల్లును కూడా తేకపోయినా ఇప్పటికైనా ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ప్రభుత్వం ఏర్పడిన తరువాత, చాలా ధైర్యంగా విద్యామంత్రిగారు ఈ బిల్లును ప్రవేశపెట్టినందుకు వారిని నేను అభినందిస్తున్నాను. ఈ బిల్లుద్వారా రాబోతున్న పద్ధతిలో చాలా అవకతవకలు ఉన్నాయని, Vice-Chancellor పదవికి ఎన్నిక జరగాలని చాలామంది మిత్రులు విమర్శలు చేస్తున్నారు. బహుశా ప్రభుత్వ పక్షం ఈ పదవికి ఎన్నిక జరగాలని బిల్లు తెచ్చి ఉంటే దానిని కూడా విమర్శించేవారే. విమర్శచేయాలనే ఉద్దేశం పెట్టుకొన్న తరువాత ఎంత మంచి బిల్లు వచ్చినా విమర్శ చేయడం జరుగుతుంది. విమర్శచేయాలనే ఉద్దేశ్యంతో విమర్శచేయడం, ఇటువంటి విద్యాసంస్థల విషయంలో అంత

మంచిదికాదని నేను మీ ద్వారా వారికి మనవిచేస్తున్నాను. వీరు చెప్పే ఎన్నిక పద్ధతివలన ఇతర ప్రాంతాలలో ఏమి జరుగుతున్నది మనం ఈ రోజున చూస్తూనే ఉన్నాము. ఈ పద్ధతివల్ల విద్యార్థులలో, ఉపాధ్యాయులలో, సెనేట్ సభ్యులలో రాజకీయాలు ప్రవేశించి కాశీ విశ్వవిద్యాలయాన్ని మూసివేయవలసిన పరిస్థితులు ఏర్పడ్డాయి. విద్యాసంస్థలలో విద్యావేత్తలను, అనుభవం కలవారిని nominate చేసే పద్ధతి చాలా మంచిదని భావించేవారిలో నేనొకడ్ని. తెలంగాణా వెనుకబడిన ప్రదేశం. గనుక ఇక్కడి పరిస్థితులను అర్థంచేసుకొని, ఈ విశ్వ విద్యాలయాన్ని చక్కగా నడిపే అనుభవజ్ఞులైన విద్యావేత్తలను nominate చేసే అధికారం Chancellor కు గాని ఇంకొకరికి గాని ఇవ్వడం చాలా మంచి పద్ధతి. ప్రజలచే ఎన్నుకోబడిన సభ్యులు ఏర్పాటుచేసిన బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వానికి nominate చేసే అధికారం ఉండకూడదనడం ఏమి ఆలోచనో, ఏమి సిద్ధాంతమో నాకు అర్థంకావడం లేదు. ఈ రాజ్యభారాన్ని నడిపే బాధ్యతను తీసుకొన్న ప్రభుత్వంపై, "విద్యార్థులు చక్కగా విద్య నేర్చుకొంటున్నారా? లేదా?" అని చూచే బాధ్యత కూడా తప్పకుండా ఉంటుంది. ప్రభుత్వము, మంత్రులు అనవసరంగా ఏదో అధికారం చెలాయిస్తారనే తీరులో ఆలోచించే ధోరణి అంత సమంజసమైన విషయం కాదు. విద్యార్థులంతా, దేశమంతా బాగుపడాలని ఈ మంత్రులు ఎంతవరకు ఆలోచిస్తారో అంతవరకు వీరికి ప్రజల అండ ఉంటుంది. లేనిపోని విమర్శలు చేయడం మంచిది కాదు. వారిని వేస్తారు, వీరిని వేస్తారు అనే విమర్శలు మంచివి కావు. ఇతర చోట్ల ఉన్నట్లుగా పబ్లిక్ సర్వీసు కమీషన్ సభ్యులను, ఛీఫ్ జస్టిసును, కలెక్టర్లను, హాహసిల్దార్లను కూడా ఎందుకు ఎన్నుకోరాదనే సమస్యలు వస్తాయి. విశ్వ విద్యాలయాలలో విద్యార్థులకు విద్యచెప్పి వారిని నాగరికులుగా తయారు చేయాలి. Syndicate propose చేసిన మూడు పేర్లలో ఏ ఒక్కరినో గవర్నరు నామినేటుచేయాలనే పద్ధతి కాకుండా; ప్రజలచే ఎన్నుకోబడిన బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వమే nominate చేస్తుందని విద్యామంత్రిగారు ఈ బిల్లులో పెడితే బాగుంటుందని నేను భావిస్తున్నాను.

శ్రీ యస్. బి. పి. పట్టాభిరామారావు: అది కేరళలో జరుగుతుంది కాని, ఇక్కడ కాదు.

మిస్టర్ స్పీకర్: ఒకరు మాట్లాడుతున్నపుడు మరొకరు మాట్లాడ కూడదు. వారి అభిప్రాయాలను వారు స్వేచ్ఛగా చెప్పుకోవచ్చు—

శ్రీ పి. వి. రాజేశ్వరరావు : సెనేట్‌లో కూడా అందరికీ సరైన ప్రాతినిధ్యం కలిపించబడినందుకు విద్యామంత్రిగారిని అభినందిస్తున్నాను. మంచి సంస్కరణలు అన్నీ క్రమేణా వస్తాయి. అవన్నీ ఒక్కరోజే రావాలంటే సాధ్యమైన విషయం కాదు.

ముఖ్యంగా ఆలోచించవలసిన విషయమేమంటే, యూనివర్శిటీలో పని చేస్తున్న ఉపాధ్యాయులకు, ప్రొఫెసర్లకు ప్రాతినిధ్యం చాలా తక్కువగా కల్పించబడింది ఉస్మానియా విశ్వవిద్యాలయంలో ఏ వందలో, వేలో ప్రొఫెసర్లు లేరు. ఉన్న కొద్దిమందిలోను శివంతుకుమాత్రం ప్రాతినిధ్యం ఉండాలనేది సమంజసంగాలేదు. వైస్ ఛాన్సలర్ చేత appoint చేయబడిన ప్రొఫెసర్లందరికీ ప్రాతినిధ్యం కల్పించబడాలని కోరుతూ వేరే సవరణతో ఈ సవరణనుకూడా నేను పంపించాను. దానిని విద్యామంత్రిగారు అంగీకరిస్తారని ఆశిస్తున్నాను. ఈ బిల్లులో ముఖ్యమైన విషయం Academic Council ను create చేయడం జరిగింది. అందులో ప్రతి కాలేజీ ప్రిన్సిపాల్‌కు ప్రాతినిధ్యం ఇవ్వబడింది. తెలంగాణాలో జిల్లాకొక కాలేజీ ఏర్పడింది. వీటిని నిర్వహించే మేనేజిమెంట్లకు గాని, సెక్రటరీలకుగాని, అధ్యక్షులకుగాని, ఈ సెనేటులో ఏలాటి ప్రాతినిధ్యం లేదు. ఈ కాలేజీ మేనేజిమెంట్సుకు కూడా ఇందులో ప్రాతినిధ్యం కల్పించవలసిందిగా విద్యామంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

చాలామంది సభ్యులు ముఖ్యంగా medium of instruction గురించి చెప్పారు. Osmania University లో యింతవరకు ఉర్దూ medium of instruction గా ఉండేది. హిందూస్థానీలో కానీయండి, ఉర్దూలో కానీయండి ఇక్కడ అనేక పుస్తకాలు print చేయడం జరిగింది. ఇప్పుడు వెంటనే కాకపోయినా కొద్దికాలంలోనైనా ఈ విశ్వవిద్యాలయంలో తెలుగును బోధనాభాషగా చేసే బాధ్యత ప్రభుత్వంపైన ఉన్నది. ఆవిధంగా చేసినవాడు యిది తెలుగు విశ్వవిద్యాలయంగా కొన్ని సంవత్సరాలలోనే తయారయ్యే అవకాశం ఉన్నది. ఈ విషయమై ప్రభుత్వం శ్రద్ధ వహించాలని కోరుతున్నాను.

ప్రో-ఛాన్సలర్ పదవి పనికిరాదని చాలామంది సభ్యులు విమర్శించారు. ఈ పదవి ఉండడం చాలా అవసరము. ప్రభుత్వానికి సంబంధించిన కొంతమందికి కాని, ప్రభుత్వానికి కాని ఈ Universities లో ప్రాతినిధ్యమే లేకపోతే వాటి వ్యవహారాలు సక్రమంగా జరగడం కష్టం. ప్రభుత్వంలో ఉండేవారు కూడా బాధ్యత గలవారే. గవర్నర్ చే నామినేట్ చేయబడే Pro-chancellor కూడా ఒక విద్యావేత్తో, లేక ప్రభుత్వంతో సంబంధం ఉన్న వ్యక్తో అయిఉంటారు.

బజారువెంట పోయే ఏ ఎల్లయ్యనో, మల్లయ్యనో nominate చేయడం జరగదు.

విద్యావేత్తలైనవారిని, విద్యతో సంబంధం ఉన్నవారిని, ప్రభుత్వంతో సంబంధం ఉన్నవారిని మాత్రమే నామినేటు చేయడం జరుగుతుంది గవర్నరుకు ఎన్నో యితర కార్యక్రమాలు ఉండడంవల్ల వారు యూనివర్శిటీ కార్యక్రమాల్లో అంతగా జోక్యం కలుగజేసుకొంటారో, లేదో తెలియదు గాబట్టి ప్రో-ఛాన్సలరు పదవి ఉండడం చాలా అవసరం అని భావిస్తూ విద్యామంత్రి గారు ప్రవేశపెట్టిన బిల్లును సమర్థిస్తూ, ఒక సూచనమాత్రం చేయదలచాను.

ఈ శాసనసభ మూడుకోట్ల 80 లక్షలమంది ప్రజానీకానికి బాధ్యత వహిస్తున్నప్పటికీ, శాసనసభనుంచి ఆరుగురికి మాత్రమే అవకాశం కల్పించారు. అసెంబ్లీనుంచి ముగ్గురకు, కౌన్సిలు ముగ్గురకునూ మాత్రమే యూనివర్శిటీ వ్యవహారాల్లో పాల్గొనే అవకాశం ఉంది. ఈ మూడు యూనివర్శిటీ వ్యవహారాల్లో మూడు ప్రాంతాలకు సంబంధించిన శాసనసభ్యులకు యింకా ఎక్కువ ప్రాతినిధ్యం యివ్వాలని మీద్వారా విద్యామంత్రిగారిని కోరుతూ నేను విరమిస్తున్నాను.

*శ్రీ బి. శ్రీరామమూర్తి (విజయనగరం): అధ్యక్షా, ఈ బిల్లు ముందు ప్రజలయొక్క అభిప్రాయం ఏమిటో తెలుసుకొనే నిమిత్తం ప్రచురింపబడినది. అలా ప్రచురించబడినటువంటి బిల్లుమీద ప్రజలు యిచ్చినటువంటి అభిప్రాయం ఏమిటి? ఆ అభిప్రాయానికి అనుగుణంగా ప్రభుత్వం ముందుకు సాగడానికి ఏమైనా ప్రయత్నించిందా? ఈ విషయంమీద మనము కొంచెము ఆలోచించాలి. ప్రజాభిప్రాయానికి బిల్లులు పంపడం, కేవలం లాంఛనప్రాయముకాదు, కేవలం సాంప్రదాయము కాదు. ఇట్లా పంపడంలో కొంత అర్థం ఉండి తీరాలి. కాని అనర్థానికి మాత్రం దారితీస్తే ప్రయోజనంలేదు. నిజంగా చూచినట్లయితే ముందు ప్రవేశపెట్టినటువంటి బిల్లును మరికొంత అధ్యాన్నం చేయడంతప్ప, ప్రజలు కోరినటువంటి మార్పులు ఏమీ ప్రవేశపెట్టలేదు. దీనినిబట్టి చూస్తే ప్రభుత్వ పద్ధతి ఎప్పుడు ఒకే విధంగా కనిపిస్తుంది. "మనం ఏమి చేస్తే అదే ఘనకార్యం" అని ఒక సినిమాలో ఒకడు అన్నాడు. అదే మాదిరిగా ఈ ప్రభుత్వం ఏది ఎలాచేస్తే అలాగే "అదే ఘనకార్యం"లాగ బాకా ఊదుతోంది. తమ పల్లకి తామే మోసుకొంటూ, తమ మనుష్యులచేత కీర్తింపజేసుకొంటూ, ఉండడం తప్ప, ప్రజల అభిప్రాయం మన్నించడం అనేది ఎక్కడా కనుపించడం లేదు. ఒక విషయం ఆలోచించుదాం! నిన్నటి దినం ఒక బిల్లుమ గురించి ఆలోచించడం జరిగింది. అది ఆంధ్ర యూనివర్సిటీకి సంబంధించినది. ఆ

యూనివర్సిటీ వైస్ ఛాన్సలర్ పదవియొక్క, కాల పరిమితిని పొడిగించ మని అందులో వారు కోరారు. ఒకప్రక్క అలా కాలం పొడిగించమని అంటూ, యింకో ప్రక్కనుంచి పాత పద్ధానానికే స్వస్తి చెబుతున్నారు. ఆ విధానాన్ని హరింపజేసి యింకో చట్టము చేయబోతున్నారు. హిందూ ధర్మ శాస్త్ర ప్రకారం చూచినట్లయితే సృష్టి, స్థితి, లయములకు బ్రహ్మ, విష్ణు, మహే శ్వరులనే ముగ్గురు ఉండి ఆ యా కార్యక్రమములు ముగ్గురుచేత నిర్వహింప బడుతూంటే, యిక్కడ ఈ మూడింటిని కూడ ఈ ప్రభుత్వం ఏకకాలంలో చేసేస్తోంది. నిన్న మంత్రిగారు మాట్లాడుతూ "శ్రీరామమూర్తి ఎప్పుడూ వెనకకే చూస్తోంటాడు. ముందు చూపులేదు" అన్నారు. అలా వారికి అనిపించడం సబబే! నిన్నటి దినం వెనుకకు చూచినట్లయితే ప్రజాస్వామ్యం కనిపించింది. ఈ రోజు మంత్రిగారు అన్నట్లుగా ముందుకుపోయి చూచి నట్లయితే నామినేషన్ పద్ధతి కనిపిస్తోంది. నేను ప్రజాస్వామ్యంవైపుకు చూస్తున్నంత కాలము మంత్రిగారికి నా చూపు వెనుక చూపుగానే కనిపిస్తుంది. వారు అలా భావించడం కూడా సహజమే! ఇలా మా యిద్దరి చూపులలో భిన్నత్వం ఉన్నంత కాలం నేను వారిని వ్యతిరేకించడం కూడ సహజమే! ఎందుచేతనంటే దేశంలో ప్రజాస్వామ్యం నవ్వులపాలు అయ్యే లక్షణాలు కని పిస్తున్నాయనే భయం ప్రజలలో వెలుగుతోంది. ఒకప్పుడు మంత్రిగా ఉన్న ప్రముఖ కాంగ్రెస్ సభ్యులే ఈ రోజున "మనకు కూడ మిలిటరీ పరిపాలన వస్తుందేమో" అని వ్యక్తీకరించారు. ప్రస్తుతపరిస్థితులలో అలా అనుకోవ డంలో తప్పు కనుపించడంలేదు. రాకూడదనే నా అభిప్రాయం. మరి ఈ రకంగా పరిపాలన చేస్తుంటే రాక ఏమౌతుంది? అనే ప్రశ్న ఉదయిస్తోంది. ప్రజాస్వామ్య రక్షణకు దీక్షవహించిన ప్రతి మనిషి కూడా ఈ నామినేషన్ పద్ధతి పనికిరాదని అంటాడు. దానిని ఖండించి తీరవలసినదే! ప్రజాస్వామ్యం పనికిరాదని అంటూ, అది సరిగా పనిచేయడంలేదని అంటూవున్నమనిషి, ముందు పైవాళ్లను నామినేటుచేయడం ప్రారంభిస్తాడు. తరువాత తనను తాను నామినేటు చేసుకుంటాడు, ఆ పైన దేశంలో No అనేవారు లేకుండా, అంతా Yes అనే వారు ఉండేలాగ చేస్తారు. ఇది ఇందులో ఉన్న పరమార్థం; పరమ రహస్యం అని నేను మనవిచేస్తున్నాను.

యూనివర్సిటీకి సంబంధించిన కొన్ని ముఖ్య విషయాలు ఉన్నాయి. ఒకటి ఆటానమీ ఆఫ్ యూనివర్సిటీ; రెండవది అప్పాయింట్‌మెంట్ ఆఫ్ వైస్ ఛాన్సలర్; మూడవది security of the staff. ఈ మూడు విషయా లను గురించి బాగా మనం ఆలోచించాలి. వైస్ ఛాన్సలర్ గురించి

ఆలోచించిచూచినట్టయితే, యూనివర్సిటీయొక్క నిత్యజీవితంలో, ప్రతి నిమిషానికి కనిపిస్తుంటాడు. యూనివర్సిటీయొక్క దైనందిన పరిపాలనలో అతనిదే అగ్ర స్థానం. ఈ సందర్భంలో నాకు ఒక శ్లోకం జ్ఞాపకంవస్తోంది. ఆ శ్లోకంలో ఈ విధంగా ఉన్నది : మొత్తం ప్రపంచం అంతా దేవతల అధీనము ; దేవత లందరూ మంత్రాల అధీనము ; మంత్రాలన్నీ బ్రాహ్మణుల అధీనము. అందు చేత బ్రాహ్మణులనే దేవతలన్నారు. ఈ రకంగా మొత్తం యూనివర్సిటీ అంతా వైస్ ఛాన్సలర్ అధీనంలో ఉంటుంది ; వైస్ ఛాన్సలర్—ఛాన్సలర్ అధీనంలో ఉంటాడు ; ఛాన్సలర్ కాబినెట్ అధీనంలో ఉంటాడు. అందుచేత మంత్రిగారే యూనివర్సిటీ అన్నమాట ! మనం ఇకముందు మంత్రిగారి అధీనంలో ఉన్న యూనివర్సిటీ యొక్క ఏశ్వరూపాన్ని చూడబోతున్నాము. కాబట్టే ఈ బిల్లును ఏమర్శచేయవలసి వస్తోంది. అసలు యూనివర్సిటీకి వైస్ ఛాన్సలర్ ఉండాలని అనుకొంటున్నప్పుడు, ఎన్నికవిధానము ఎంతవరకు మంచిది? ఎంత వరకు మంచిదికాదు? ఈ సందర్భంలో గతములో ఉన్న మన అనుభవాలు ఏమిటి? అన్నవి ఆలోచించాలి అసలు ప్రజాస్వామ్యమే పనికిరాదని, ఎన్నికల విధానమే పనికిరాదని అనేవాడు—వారి మనస్సులలో ఉన్న అసలు ఊహలు ఏమిటో నిస్పష్టంగా బయటపెట్టాలి. ఆ ఊహలు దురూహలేమో అనే అభి ప్రాయంకూడా నాకు ఉన్నది. అసలు ఈ గందరగోళమంతా ఉస్మానియా యూనివర్సిటీతో ప్రారంభమైనది. ఆ యూనివర్సిటీలో వైస్ ఛాన్సలర్ పదవికి, ప్రభుత్వానికి కావలసిన మనిషిని వేసుకోనే సందర్భంలో—మొత్తం అన్ని చోట్లకూడా ప్రస్తుతం ఉన్న విధానానికి స్వస్తి చెప్పాలని ప్రారంభించడం జరిగింది. వారికి కావలసిన మనిషిని వేసుకోవడంకోసం అందరికి సున్నచుట్టేరు. డి. యస్. రెడ్డిగారి నియామకం పనికిరాదని ప్రజలంతా ఆందోళన చేస్తోన్న రోజులలో—ఈ పద్ధతి రద్దుచేయాలనే ఆలోచన మంత్రివర్గానికి తట్టింది. అంత వరకు ఈ పద్ధతి వారికి మంచిదే అయింది. ఎన్నికల పద్ధతి పనికిరాదని, ప్రభుత్వం కూర్చొని, తర్కించి చేసిన నిర్ణయం కాదని మాత్రం మనవి చేస్తున్నాను. ప్రజలయొక్క అభీష్టం ప్రకారం జరిగిన నిర్ణయంకూడ కాదు యిది ! పరిస్థితుల ప్రాబల్యానికి లొంగి చేసినటువంటి నిర్ణయమని చెప్పక తప్పదు. ఒక ముఖ్య విషయం చెప్పవలసియున్నది. కాని కాలం ఎంత ఉన్నదో తెలియదు.

మిస్టర్ స్పీకర్ : సరిగా ఐదు నిమిషాలు మాత్రం ఉన్నది.

శ్రీ వి. త్రీరామమూర్తి : ఇంతకుముందే రాజేశ్వరరావుగారు వైస్ ఛాన్సలర్ పదవికి ఎన్నిక పనికిరాదని, ప్రభుత్వమే ఎవరినో ఒకరిని నియమిస్తే

బాగుంటుందని స్పష్టంగా వారి అభిప్రాయం చెప్పారు. ఒక విధంగా వారిని అభినందిస్తున్నాను. దానితో ఏకీభవించవచ్చు—లేకపోతే ఏకీభవించలేక పోవచ్చు. అది వేరే సంగతి. అంత స్పష్టంగా వారు చెప్పినందుకు మాత్రం అభినందిస్తున్నాను. అలాగే ప్రభుత్వం కూడ స్పష్టంగా ప్రకటిస్తే బాగుండేది. అలా తిన్నని దారిలో ప్రభుత్వం పోలేదు. "ముక్కు ఎక్కడ ఉన్నదంటే చెవుకకు చెయ్యి త్రిప్పి చూపించినట్లు" ఉంది. ఒక కమిటీ అని పెట్టారు. అసలు ఆ కమిటీ అనేది ఎందుకు వేసినట్లు?

ప్రభుత్వం అనుకొన్న మనిషిని వేసుకొన్నప్పుడు, ఏమైనా విమర్శలు వచ్చినట్లయితే, ఆ విమర్శలనుండి రక్షించుకొనుటకు, ఈ కమిటీ ఒక కవచం లాగ ఉపయోగపడుతుంది. కమిటీ అనే కవచం వేసుకొని, కావలసినమనిషి అనే అస్త్రాన్ని యూనివర్సిటీమీద ఉపయోగించాలని ఈ రోజున ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. కమిటీ వేయదలుచుకొంటే సెనేటు రిప్రజెంటేటివ్స్‌తో వేయండి. వారు చెప్పిన నిర్ణయాన్ని అమలుచేయండి. అలా కాకపోతే ప్రభుత్వమే తమకు యిష్టంవచ్చినటువంటి ఒక మనిషిని వైస్-ఛాన్సలర్‌గా వేయండి. ఆ నిర్ణయం బాగుంటే బాగుంటుందని, లేకపోతే లేదని ప్రజలు అనుకొంటారు. అంతేగాని ఈ డొంకతిరుగుడు వర్ధతి మాత్రం బాగాలేదు. ఇంకొకవిషయం ఏమిటంటే, "యూనివర్సిటీకి ఎఫిలియేట్ అయి ఉన్న కాలేజీలను, అవసరమైనప్పుడు ప్రభుత్వం స్వాధీనం చేసుకోవచ్చును" అని ఒక క్లాజు ఉంది. ఆ క్లాజు ఎందుకు పెట్టారో అర్థంకావడంలేదు. "To transfer any or all the colleges or institutions maintained by the University to the administrative control of the Government." యూనివర్సిటీ క్రింద ఉన్న కాలేజీలను ప్రభుత్వం ఎందుకు తీసుకోవాలి? అలా తీసుకొంటే ప్రభుత్వం మాత్రం డబ్బు ఖర్చుపెట్టనక్కరలేదా? ఆ ఖర్చుపెట్టేడబ్బు యూనివర్సిటీలకే యిచ్చి, వారి చేతనే ఎందుకు ఖర్చుపెట్టించకూడదు? యూనివర్సిటీని అటానమస్ బాడీ క్రింద ఉంచాలని అనుకొంటునప్పుడు, అటానమీ పెంచడానికి ఇది రోహదం చేస్తున్నదా? యూనివర్సిటీల దైనందిన పరిపాలనలో మనం చెయ్యి పెట్టడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నంతకాలం, దానియొక్క అటానమీను పెంచగలమా అని అడుగుతున్నాను.

మనము వారికి డబ్బు ఇవ్వదలచుకోలేము. ప్రతిదానిని enquire చేసి ప్రతివిషయములో జోక్యంకల్గించుకోవాలని ప్రభుత్వఉద్దేశ్యముగా కన్పిస్తున్నది. విశ్వవిద్యాలయానికి చెందిన కాలేజి నడవనివరిస్థితి ఏర్పడితే తాము తీసికొందామని, అన్ని కాలేజీలు నడవకపోయినా తీసికొందామని, చివరకు యూనివర్సిటీ లేకపోయినా ఫరవాలేదనే దృక్పథము ప్రభుత్వమునకు వున్నది.

విశ్వవిద్యాలయాల acadamic freedom లో వున్న చెడు లక్షణాలు కొన్నిటిని తెలుపదలచుకొన్నాను. ఎన్నికల విధానం లేనపుడు Vice-Chancellor ప్రజల విశ్వాసాన్ని చూరకొని, మంచిగా మెలగినపుడే విశ్వవిద్యాలయ గౌరవ ప్రతిష్ఠలు నిలుస్తాయని శ్రీ రాధాకృష్ణన్ కమిటీ రిపోర్టులో స్పష్టంగా వుంది. సెనేట్ సభ్యుల ద్వారా ఎన్నికైనప్పుడే ప్రజల విశ్వాసము లభిస్తుంది కాని మరోత్రోవలో వస్తే సెనేట్ సభ్యులకు, వైస్ ఛాన్సలర్‌కు పొత్తుకుదరదు. అప్పుడు అచ్చట సక్రమంగా పరిపాలనజరుగుతుందనేది అనుమానాస్పదమైన విషయంగా నాకు తోస్తున్నది. ఈమధ్య ఉస్మానియా యూనివర్శిటీలో ఒక సంఘటన జరిగింది. దానిలో పనిచేస్తున్న డాక్టర్ రావాడ సత్యనారాయణ గారికి, డి.ఎస్. రెడ్డిగారికి ఒక విషయంలో వివాదం జరిగింది. నిజాని కది వివాదము కానేకాదు. ఒక రిప్రజెంటేషన్ చేస్తున్న సమయంలో మాటల సందర్భంలో రావాడ సత్యనారాయణగారు శ్రీ డి. ఎస్. రెడ్డిగారి వయస్సు 62 సంవత్సరాలు అని చెప్పగానే వెంటనే రెడ్డిగారు అందరిని ఆ గది విడచి వెళ్ళిపొమ్మనటం, వారం దాటకముందే ఆయనను మరో కాలేజీకి principal గా transfer చేయటం జరిగాయి. ప్రజాస్వామ్య విధానములో ఎన్నికలు లేకపోతే academic freedom వుండదు. ఆ freedom వుండాలంటే ఎన్నికలు తప్పక వుండితీరాలని మనవిచేస్తున్నాను. విశ్వవిద్యాలయాలలో పని చేస్తున్న వ్యక్తులకు విజ్ఞాన ప్రబోధాలకు సంబంధించిన విషయాలలో స్వేచ్ఛ ఇవ్వటమే కాకుండా political opinion లో కూడా వారికి స్వేచ్ఛ నివ్వాలని మీ ద్వారా ప్రభుత్వానికి మనవిచేస్తున్నాను. వారి 'రాజకీయాలు' అమలుచేసేవి ప్రచారముచేసేవికావు. అభిప్రాయాలు మాత్రమేవుంటవి. Political opinionకు ప్రాముఖ్యతను చూపకుండా, ఎఫిషియన్సీకి, ప్రాముఖ్యము ఇవ్వాలని మనవిచేస్తున్నాను.

మొన్న ఒక సందర్భంలో మాట్లాడుతూ ముఖ్యమంత్రి ఒకసారి తాము official capacity లో వెడతామని, మరోసారి private capacity లో వెడతామని చెప్పారు. ఈ రెంటికి తేడా ఏమి వుంటుందో నాకు తెలియదు. ఒకసారి సుఖం వికసించటం, మరోసారి ముడుచుకుపోవటం జరగదు. వారు ఏ capacity లో వెళ్ళినా వారు ఎప్పుడూ ఒకమాదిరిగానే వుంటారు. మేము కోరేది యూనివర్శిటీలో పనిచేసేవారికి కూడా political opinion వుంచనివ్వమనే. దానివల్ల మనకు కలిగే అపకారం ఏమీవుండదు. అందుచేత free political opinion కు అవకాశం ఇచ్చి, staff కు సెక్యూరిటీ వుండే విధంగా సక్రమ విధానాలను అనుసరించవలసిందిగా మీద్వారా మంత్రిగారికి మనవిచేస్తున్నాను.

* శ్రీ ఎల్. లక్ష్మణదాస్ (పాతపట్నం - జనరల్): అధ్యక్షా! ఈ విశ్వ విద్యాలయ బిల్లుపై జరుగుచున్న చర్చలలో కొందరు సభ్యులు చేస్తున్న విమర్శను వింటూంటే నాకు చాలా ఆశ్చర్యము వేస్తున్నది. ప్రజాస్వామ్యాన్ని భంగపరుస్తున్నది ఒక్క కాంగ్రెసే అని ప్రసంగించే సభ్యులకు నేను ఒక్కటే విషయం చెప్పదలచుకున్నాను. ఇంతవరకు ప్రజాస్వామ్యాన్ని సక్రమంగా అమలు చేయటానికి ఎట్టి త్యాగాలనైనా చేయటానికి సిద్ధంగా ఉన్నది ఒక్క కాంగ్రెసేనని మనవి చేస్తున్నాను. చిన్న విషయాన్ని గురించి ప్రసంగిస్తున్నపుడు కూడా కాంగ్రెస్ ప్రజాస్వామ్యమును మంటగలుపుతోంది అని చెప్పే వ్యక్తులను "ప్రజాస్వామ్యం పట్ల మీకున్న విశ్వాసం ఏమిటి?" అని నేను ప్రశ్నిస్తున్నాను. ప్రపంచములో ఏ దేశము ఆచరణలో పెట్టని విధముగా ప్రజాస్వామ్యమును మనదేశములో ఆచరణలోనికి తీసుకొని వచ్చినది కాంగ్రెసేనని ఆ సభ్యులందరికి మీ ద్వారా మనవిచేస్తున్నాను.

ప్రస్తుత పరిస్థితులలో దేశంలో ఎటువంటి విద్య వుండాలనే విషయాన్ని మనమంతా ఆలోచించాలి. పూర్వపువిద్య అనుకూలంగా వుంటుందో, లేదో మనమంతా ఆలోచించుకోవాలి. పంచాయితీలకు స్థానం ఇచ్చిన సందర్భంలో చెన్నా రెడ్డిగారు వద్దని చెప్పారు. పంచాయితీ ప్రెసిడెంట్‌కు సెనేట్‌లో సభ్యత్వం వుండరాదని ఒకప్రక్క చెబుతూ మరోప్రక్క ప్రజాస్వామ్యం నశిస్తోందని చెప్పేవారికి ప్రజాస్వామ్యం పట్ల ఎంత విశ్వాసం వుందో నాకు అర్థం కావటం లేదు. వారికి అందులో స్థానం లభింపచేసినందుకు సంజీవరెడ్డిగారిని నేను అభినందిస్తున్నాను. దేశానికి ఎటువంటి విద్య కావాలో నిర్ణయించేశక్తి ఆ ప్రెసిడెంట్లకు వుందని గుర్తించి వారికి స్థానం కల్పించిన సంజీవరెడ్డిగారిని ఆంధ్ర ప్రజలు ఎన్నడూ మరువలేరని నేను విశ్వసిస్తున్నాను.

బ్రిటిష్ సామ్రాజ్యవాదులు బలపరచిన విద్య ఈనాడు మనకు పనికి రాదు. నూతన పంథాలో విద్య గరపాలనే విషయాన్ని ప్రతి ఒక్కరు గమనించాలి. వైస్ ఛాన్సలర్ ఎన్నిక విషయం వచ్చినప్పుడు రాధాకృష్ణన్ కమిటీ రిపోర్టును సభ్యులు ప్రస్తావిస్తున్నారు. అనుకూలమైన point వచ్చినపుడు రాధాకృష్ణన్ రిపోర్టుగురించి మాట్లాడే సభ్యులే అవసరం లేనపుడు వెక్రోహానుగూడా విమర్శిస్తూవుంటారు. ఢిల్లీవిశ్వవిద్యాలయంలో నియమింపబడిన వైస్-ఛాన్సలరు గొప్ప విద్యావేత్త. అక్కడ ప్రభుత్వమునుబట్టి ఆ వ్యక్తి కా స్థానం రాలేదు. విశ్వవిద్యాలయంలో రాజకీయాలు చొరబడకూడదని చెప్పినపెద్దలే తమ రాజకీయాలతో విశ్వవిద్యాలయ ప్రతిష్ఠను తీసివేసినసంగతి ఆంధ్రా యూనివర్సిటీ రుజువుచేస్తున్నది. మంచి ఉద్దేశ్యములతో పండిత మాలవ్యాచే స్థాపించబడిన ఆ

యూనివర్శిటీలో ఇప్పుడు రాజకీయాల పేరుతో జరుగుతున్న పనిచూచి భారతీయుడు సిగ్గుపడాలి. వాటిని కంట్రోలు చేయాలంటే ప్రజలచే ఎన్నుకొనబడిన ప్రభుత్వము చేతులలో అధికారము వుండాలి. వాటిలోని అరాచకాన్ని సరిదిద్ద వలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వానికి వుంది. వాటిని సక్రమమార్గములోనుంచి, దేశానికి సరియైన విద్య గరపాలనేది ఈ ప్రభుత్వము యొక్క ప్రధానాశయం. ఆశయం.

ఈవాడు కావలసిన విద్య ఎక్కడవుంది? దేశానికి సక్రమమైన విద్య గరపడము ప్రధానమైన విషయం. ప్రతి ఒక్కరు విద్యావంతులైనాడే ప్రజాస్వామ్యం నిర్విఘ్నముగా కొనసాగుతుంది. ప్రజాస్వామ్యాన్ని గురించి కాంగ్రెసును విమర్శించే అర్హత ఎవరికీ లేదని నేను మనవిచేస్తున్నాను. అదృష్ట వశాత్తు మన ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో మూడు విశ్వవిద్యాలయాలు వున్నవి. ఆంధ్ర యూనివర్సిటీ వైస్-ఛాన్సలర్ నుడివినట్లు, ఇంకా పెద్దలు కొందరు ఉదారముగా డబ్బు యిస్తే నాల్గవ విశ్వ విద్యాలయాన్నికూడా విజయనగరములో స్థాపించడానికి అవకాశముంటుంది. అందుచేత ఆంధ్రదేశంలో 4 విశ్వ విద్యాలయాలే కాదు, 6 విశ్వ విద్యాలయాలనైనా స్థాపించుకొని సరియైన విద్యను, దేశానికి ఉపయోగపడే విద్యను గరుపుకోడానికి మారుమూల గ్రామాలలోవున్నే రైతాంగ ప్రతినిధులను అక్కడ కూర్చోబెట్టి వారిద్వారా అటువంటి కోర్కెను నెరవేర్చుకోడానికి ప్రత్యేకమైన శ్రద్ధ వహిస్తారని నేను ఆశిస్తున్నాను. తర్వాత మన దేశములోని విశ్వవిద్యాలయాలలో గరువుచున్న విద్యా విషయములో కూడా ప్రభుత్వము ప్రత్యేకమైన శ్రద్ధ వహించి ఒక నిపుణుల కమిటీని వేసి దేశము అభివృద్ధి పొందడానికి అనుకూల పరిస్థితులను కల్పించ ప్రయత్నిస్తారని ఆశిస్తున్నాను. ఇపుడు మన ఆంధ్రప్రదేశ్‌లోవున్నటువంటి మూడు విశ్వవిద్యాలయములు కూడా ఆదర్శనీయమైన విశ్వవిద్యాలయములుగా రూపొంద గలవని నేను ఆశిస్తున్నాను. అయితే ఒక మిత్రుడు చెప్పినట్లు మంచిచేసినా, చెడ్డచేసినా విమర్శ చేయడము సులభము. విమర్శ చేసినపుడు ఇతర విశ్వ విద్యాలయాలను గురించికూడా ఆలోచించాలి. ఢిల్లీ విశ్వవిద్యాలయము చాల మంచిది. ఎంతోమంది విద్యావేత్తలున్న విశ్వవిద్యాలయము. అక్కడకూడా నామినేషన్ పద్ధతి వున్నది కదా. అక్కడ మాత్రము ఎవరిచేతులలో వైస్-ఛాన్సలర్ వున్నాడు? అందుచేత మనము ప్రజాస్వామ్యము పేరుతో వైస్-ఛాన్సలర్ ఎలెక్షన్ వుండాలంటే - జడ్జికి, తహసీల్‌దారుకు ఎలెక్షన్ వుంటే మన ప్రజాస్వామ్యము ఏ రూపములోనికి వెళ్లుతుందనేది ఆలోచించాలి. ప్రజాస్వామ్యాన్ని స్థాపన చేసిన పెద్దలే దీనిని అభివృద్ధి చేయుటలో జాగ్రత్తగా చర్యలు తీసుకుంటున్నారు. విశ్వవిద్యాలయానికి వైస్-ఛాన్సలర్‌గా ఎవరు

వస్తారు ? తప్పకుండా విద్యావేత్తలు, విజ్ఞానవంతులు, విశ్వవిద్యాలయాలను అభివృద్ధిపరచవలసిన పెద్దలే దానికి వస్తారని ఆసిస్తున్నాను. వైస్-ఛాన్సలర్ గా రావడానికి తగిన అర్హత, తగిన విజ్ఞానము - ఇవన్నీ లేనివారు ఎవరు కూడా ఆశించరు. అందుచేత యీ బిల్లును మన మందరము కూడా బలపరచాలి. దీనిని ఏ విధంగా అమలుపెట్టాలనే విషయంలో ఏదైనా పొచ్చుతగ్గులు కనిపిస్తే వాటిని సరిదిద్దుకోడానికి ప్రభుత్వము ఎప్పుడు కూడా సిద్ధంగా వుంటుంది. అందు చేత కేవలము విమర్శకొరకు మాత్రమే విమర్శించకుండా, శాశ్వతంగా దేశానికి కావలసిన విద్యావిధానంలోని మార్పులు చేయుటకు అందరు కూడా ప్రభుత్వంతో తప్పకుండా సహకరించాలని, యీ బిల్లును అందరూ ఏకగ్రీవంగా ఆమోదించాలని కోరుతూ ఇంతటితో నేను విరమిస్తున్నాను.

శ్రీ సందానారాయణప్ప (గుత్తి - జనరల్): అధ్యక్షా, Joint Select Committee సభ్యులు చాల దీర్ఘంగా యోచించి దేశములోని విశ్వవిద్యాలయాలు ఏ విధంగా పనిచేస్తున్నాయి? అక్కడ వున్నటువంటి విద్యావిధానము ఏ విధంగా వుంది? అక్కడి విద్య భావిభారత జాతికి ఏ విధంగా అభివృద్ధి దాయకమౌతుంది? అనే విషయాలను గురించి చర్చచేసి సమగ్రంగా ఉస్మానియా విశ్వవిద్యాలయపు బిల్లును తయారుచేసిపెట్టారు. అట్లే వారిలో విద్యామంత్రి ఒకరు. ఆంధ్ర యూనివర్శిటీ సెనేట్‌లో గాని, సిండికేట్‌లో గాని ఎన్నో సంవత్సరాలుగా వారు సభ్యులుగా వుండి అనుభవము గడించిన వారు. వారు యీ బిల్లును అన్ని విధాల సమగ్రంగా పూహొందించి తీసుకొని వచ్చినందుకు ప్రభుత్వాన్ని నేను అభినందిస్తున్నాను. మంత్రిగారిని ప్రత్యేకంగా అభినందిస్తున్నాను. ఆంధ్రప్రదేశ్ ఏర్పడిన తర్వాత ముక్కోటి ఆంధ్రులకు మూడు విశ్వవిద్యాలయములు ఏర్పడినవి. ఈ విజ్ఞానకేంద్రాలు శాశ్వతంగా ప్రజాస్వామికానికి కావలసినటువంటి విద్యావిధానాలను సౌష్ఠవముగ అమలుపరచుటకు యీ పద్ధతి తీసికొచ్చారు అయితే గౌరవసభ్యులు కొంతమంది చాల ఘాటుగా విమర్శించారు. "ప్రజాస్వామ్యాన్ని పాతిపెట్టుచున్నారు. ప్రజల హక్కులను భగ్నపరుస్తున్నారు" అన్నారు. ఈ శాసనసభలోని సభ్యులు ప్రజలచే ఎన్నుకొనబడి వారి తరఫున ఇక్కడ సభ్యులుగా వుంటున్నారు. ఇది ప్రజాభిప్రాయానికి సంబంధించినటువంటి సభ కాదని ఎవరు అవడానికి వీలులేదు. అక్కడ పై శాసనసభనుంచి, ఇక్కడ దిగువ శాసనసభనుంచి కొంతమంది సభ్యులను ఎన్నుకొని వారు చేసిన నిర్ణయాలను ప్రజాస్వామ్యము కాదు అనడానికి ఏశాస్త్రము అంగీకరించదు. మన పద్ధతులు, మన శాస్త్రాలు - అన్నిటినికూడా వీలైనంతవరకు ప్రజాస్వామిక పద్ధతిలో ప్రజాభివృద్ధికి ప్రజాశ్రేయస్సుకు అనుగుణంగా ఏర్పాటు చేసుకుంటున్నాము..

మానవుడు సౌజన్యవంతుడై సౌశీల్యవంతుడై మంచి లక్షణాలతో వ్యవహరించేటట్లు చూడాలి. భావికాలములో వారు రాజ్యపరిపాలనకు రావచ్చును. దేశానికి రూపురేఖలు దిద్దేటటువంటి విద్యావేత్తలుగా తయారుకావలసిన అవసరమింది. కనుక విశ్వవిద్యాలయాలను భద్రపరచవలసిన శాధ్యత ఎంతైనా మనపై వున్నది. కాబట్టి యీనాడు యీ సభలో విమర్శకు కావలసినన్ని అవకాశాలు యివ్వడమైనది. అభిప్రాయభేదాలు కల్పించే వాదోపవాదాలు చేసి ఆంధ్ర, తెలంగాణా అనే భేదాభిప్రాయాలు తిరిగి రెచ్చగొట్టే ప్రయత్నము చేయకుండా యీ మూడు విశ్వవిద్యాలయాలు యీనాడు యావద్భారత దేశానికి కూడా ఒకవిధంగా తలమానికంగా ఉండునట్లు చేసిన యీ బిల్లులను మనము ఆమోదించడానికి ప్రయత్నము చేయాలి. కొంతమంది తమకు కావలసిన కోర్కెలు నెరవేరలేదని ప్రభుత్వాన్ని నిందించే ప్రయత్నము చేశారు. విశ్వవిద్యాలయములోని విద్యార్థులను తమ స్వలాభానికై ఉపయోగించుకొనే ప్రయత్నము చేయరాదు. ఈ పద్ధతులు చూస్తూవుంటే, యీ విమర్శలు వింటూవుంటే చాల విచారకరంగా వుంటున్నది.

తెలంగాణాపట్ల అభిమానంగాని, ఆంధ్రపట్ల అభిమానంగాని లేక ప్రత్యేకంగా ఆంధ్రప్రదేశ్‌లోవున్న యావన్మంది అభిప్రాయాలకూ అనుగుణంగావుండే సమగ్రమైన భావాన్ని వెలిబుచ్చే పెద్దలుగా తయారై సుస్పష్టమైన భావాలతో ముందుకువస్తే వారి సలహాలను పాటించడానికి వీలు పడుతుంది. అటువంటి అభిప్రాయాలకు గౌరవం వుంటుంది. ప్రజల మన్ననవుంటుంది. దానికొక యశస్సు ఏర్పడుతుంది. అట్టి సలహాలు కాక, ఒక వర్గానికి మనస్సులో క్రోధం కలిగించి ఒక ప్రాంతానికి అన్యాయం జరిగిందని విద్యార్థులలో కలతలు కలిగించే బీజాలు విద్యాసంస్థ అయిన విశ్వవిద్యాలయ చట్ట నిర్మాణ సమయంలో నాటే ప్రయత్నం చేయకూడదని మనవిచేస్తున్నాను. ఇదికాక స్థానికసంస్థలవారికి ప్రాతినిధ్యంఅత్యవసరం. దేశంలో తమ దానధర్మాల చేత విద్యాపోషణ చేసి, విశ్వవిద్యాలయానికి కావలసిన చేయూతనిచ్చే ఉదారులకు విశ్వవిద్యాలయ పాలక సంఘంలో స్థానంవుండే విధంగా యీబిల్లులో పొందుపరచారు. ఈనాడు మనం స్థానికసంస్థలకు అత్యున్నతమైన అధికారాన్నిచ్చే ప్రయత్నం చేస్తున్నాం. గ్రామీణ ప్రజానీకానికి అధికారం వాస్తగతం చేసి వికేంద్రీకరణ చేస్తున్నాం. స్థానిక సంస్థలకు ఉచితమైన స్థానం యివ్వాలని ప్రభుత్వంవారు ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. అది చాలా గౌరవంతో గమనించవలసిన విషయం. దానిని పరిహాసముగా పరిగణించడం మంచిదికాదు. ప్రభుత్వం ముంపుకోజిలలో పంచాయితీలకు గాని స్థానికసంస్థలకు గాని యిచ్చే గౌరవాన్ని కాపాడాలనే ఉద్దేశ్యంతోనే విశ్వవిద్యాలయ సంస్థలో వారికి

తగు స్థానాన్ని కల్పించారు ఈ విధముగా Joint Select Committee వారు చేయడం చాలా సమంజసముగా వుంది. ఉదారులైన దనాడ్యులు, జమీందారులు తమ దానాలచేత విద్యను పోషించిన ఘటనలు ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ చరిత్రలో కనపడతవి వారికి యీ బిల్లులో అవకాశం కల్పించి వారు యీ విశ్వవిద్యాలయాలు విజ్ఞాన కేంద్రాలుగ విశ్వవ్యాప్తంగా యావద్భారత దేశానికి తలమానికముగా వుండేట్లు యీ బిల్లును తయారుచేసిన ప్రభుత్వమునూ, విద్యామంత్రిగారినీ అభినందిస్తున్నాను

Mr. Speaker: Hon. Sri Mir Ahmed Ali Khan will speak now.

Sri Mir Ahmed Ali Khan (Malakpet): I may be allowed to speak tomorrow, Sir.

Mr. Speaker: It is not the choice of the hon. Members. When once the name comes, I can call an hon. Member at any time. If you want me to call you tomorrow, you may not have an opportunity at all.

Sri S.B.P. Pattabhi Rama Rao: There are only five minutes left now, Sir. That is why he wants to speak tomorrow, perhaps.

Mr. Speaker: Whatever he wants to say, let him say for these five minutes and then he can continue tomorrow.

Sri Mir Ahmed Ali Khan: Mr. Speaker, Sir, the Osmania University, as I said at the time of introducing the Bill, was established at a time when great upheaval was going on in India and the people of India were in a mode of revolt against the foreign domination. They wanted to bring about a change in so many things which were concerning their life. Out of those so many items, 'Education' was one. The aim of the foreign rule in expanding Education in India was, as some of our elderly educationists and Statesmen had said, to produce cheap clerks for the machinery of the British Administration. But, when the awakening came in India and our great leaders contemplated the freedom movement, they thought that the fundamental thing was the change in the policy of education. So,

Mahatma Gandhi, our great leader — not only the leader of India but the leader of the whole humanity— laid the foundation of national education in India. He preached that the students should come out of the Universities and colleges. He started the movement of national education and then established Universities. The Kashi Vidyapith, the Gujarat Vidyapith in Ahmedabad and the Jama-e-Mil-liya Islamia in Aligarh were part of that movement, and they are still continuing. The Osmania University also was started with the same notions. Though all the theories of Mahatma Gandhi were not totally adopted in this University, but a beginning was made of giving education as the people liked and it was free from foreign domination. So, this University is a remembrance of those days. I admit that there were some fundamental shortcomings also in the Unviersity which was a part of the machinery of that aristocratic rule in the Hyderabad State at that time, but at the same time there were some good things also in this University. Therefore, what we have to consider now in the maintenance of those traditions which we laid down at that time after the removal of the shortcomings.

I request you, Sir, to give me another few minutes tomorrow.

Mr. Speaker: Yes, you may continue tomorrow.

Now, we will adjourn till 9 a. m. tomorrow, and hon. Sri Mir Ahmed Ali Khan will continue his speech tomorrow.

[The House then adjourned till Nine of the Clock on Thursday, the 27th November, 1958.]